Jaargang 107. Vrijdag, 21 Julij 1848. No. 58.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op DINGSDAG, den 1sten Augustus 1848, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, bij Inschrijving en Opbod aan te besteden:

1. Het VERWEN der HOUTWERKEN, ENZ. aan den MARTINI TOREN.
2. Het VERWEN van de KAZERNEN in de Haddinge- en Pelsterstraten, de DUBBELE OPHAALBRUG, of zoogenoemde BONTEBRUG, buiten het Kleinepoortje, over het Winschoterdiep, het DAMSTER VERLAAT en BRUGGEN, de BRUGGEN over het KATTENDIEP, ZUIDERDIEP, BOTERDIEP, en buiten de STEENTILPOORT over het DAMSTERDIEP, alsmede de VIER STADS KRANEN, in *drie perceelen*, en
3. Het AFBREKEN enz. van de OUDE HOUTEN WALBESCHOEIJING, en daarvoor in plaats te zetten eene dito NIEUWE BESCHOEIJING aan den Buitenvleugel van het VERLAAT te *Martenshoek*.

De Voorwaarden dezer Aanbesteding zullen, van heden af, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, en nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

GRONINGEN, 17 Julij 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

DUITSCHLAND.

MUNCHEN, 10 Julij.

Het borstbeeld van *Luther*, een kunstwerk van den beeldhouwer *Rietschel* te Dresden, is, op bevel van den Koning van Beijeren, in de Walhalla geplaatst, tusschen *Hans Holbein* en *Copernicus*.

FRANKFORT, 15 Julij.

De Rijksbestuurder heeft voorloopig drie Rijks-ministers benoemd. De heer *v. Schmerling* [uit Weenen, die laatstelijk voorzitter is geweest van de nu ontbondene Bondsvergadering], minister van binnenlandsche zaken, zal tevens de buitenl. zaken besturen. De generaal *Peucker*, tot heden Pruissisch gevolmagtigde bij de militaire commissie van den Bondsdag, heeft het ministerie van oorlog aangenomen. De heer *Heckscher* [afgevaardigde uit Hamburg bij de Nat. Vergadering], minister van justitie, zal tevens den Rijksbestuurder, bij diens korte afwezigheid, als verantwoordelijk minister vergezellen.

— De Rijksbestuurder heeft heden de volgende proclamatie uitgevaardigd aan het Duitsche volk:

„DUITSCHERS! Uwe te Frankfort vergaderde Vertegenwoordigers hebben mij tot Rijksbestuurder van Duitschland verkoren.

Begunstigd met blijken van vertrouwen en met hartelijkheid begroet, zoo als ik alom ondervonden heb en waardoor ik getroffen ben, heb ik de leiding van het voorloopig centraal bestuur van ons vaderland op mij genomen.

Duitschers! Na jaren van druk, ontvangt gij de vrijheid geheel en onverkort. Gij verdient die; want gij hebt er met moed en volharding naar gestreefd. Zij zal u nimmer ontrukt worden; want gij zult haar weten te handhaven.

Uwe Vertegenwoordigers zullen het werk der constitutie voor Duitschland voltooijen. Verwacht dit met vertrouwen. Dit werk vereischt ernst, beradenheid en opregte vaderlandsliefde. Dan echter zal het duurzaam zijn en hecht als uwe bergen.

Duitschers! Ons vaderland heeft ernstige beproevingen door te staan. Zij zullen overwonnen worden. Uwe straten, uwe rivieren zullen hare levendigheid terug erlangen, uwe vlijt zal werk vinden, uwe welvaart zal toenemen, wanneer gij vertrouwen stelt in uwe Vertegenwoordigers, wanneer gij mij vertrouwt, dien gij verkozen hebt, om met u Duitschland tot eer, vrijheid en magt te verheffen.

Maar vergeet niet, dat de vrijheid slechts onder de bescherming der orde en wettelijkheid kan gevestigd worden. Streeft met mij daarheen, dat deze terug keeren, waar zij gestoord werden. Misdadige woelingen en losbandigheid zal ik met de volle krachten der wetten te keer gaan. De Duitsche burger moet beveiligd zijn tegen elke strafbare daad.

Duitschers! Laat mij hopen, dat Duitschland een' ongestoorden vrede zal genieten. Dien te handhaven is mijn heiligste pligt.

Zoo echter de Duitsche eer, het Duitsche regt in gevaar komen, dan zal het dappere Duitsche leger voor het vaderland weten te strijden en te overwinnen.

15 Julij. De Rijksbestuurder: JOHANN.
De Rijksministers: SCHMERLING, PEUCKER, HECKSCHER."

— De aartshertog-Rijksbestuurder woonde gisteren avond de voorstelling van den *Oberon* bij, in den stadsschouwburg alhier; en sprak, bij zijn vertrek, tot het publiek de volgende woorden: „Voor een' korten tijd neem ik afscheid. Een door mij gegeven woord, dat ik als eerlijk man moet houden, roept mij naar Weenen terug. Spoedig keer ik weder, en breng het dierbaarste, wat ik heb, vrouw en kind mede." — Heden oehtend te 11½ uur is de Rijksbestuurder dan ook naar Weenen vertrokken.

— Volgens berigten uit Smirna heeft zich ook in die stad de cholera vertoond en zijn reeds twee personen aan de gevolgen daarvan overleden.

BERLIJN, 16 Julij.

Gisteren heeft de commissie tot eene nieuwe staatsregeling, met 15 tegen 8 stemmen, zich voor het stelsel van twee kamers verklaard. De tweede kamer zal uit 350 leden bestaan, gekozen door het volk en *regtstreeksch* (alhoewel voor de eerste maal nog bij niet-regtstreeksche verkiezing). De eerste kamer zal *alsmede bij verkiezing* zamengesteld worden, maar slechts door de verkiezing der vereenigde distrikten-vertegenwoordigers; hun aantal is op 175 bepaald. De duur van het mandaat is voor de eerste kamer op 6, voor de tweede op 3 jaren vastgesteld. De afgevaardigden van beide kamers ontvangen daggeld en mogen het niet weigeren.

STUTTGART, 16 Julij.

Het gerucht wint hier steeds meer veld, dat de Koning het voornemen koestert, de kroon neder te leggen en tot het ambteloos leven over te gaan. Van den Kroonprins is noch veel goeds, noch veel kwaads te wachten. Daarentegen geniet zijne gemalin, prinses *Olga*, een groot vertrouwen en de liefde van alle standen, zoodat men de hoop koestert, dat zij den Kroonprins zal weten te leiden, in geval hij geroepen werd, om in dezen moeijelijken tijd de teugels van het bewind op te vatten.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 15 Julij.

H. M. de Koningin heeft verzocht, dat een werkje aan haar zoude opgedragen worden, geschreven door eene dienstmaagd op eene pachthoeve, en getiteld: *de Perel der dagen*, en geoordeeld, als bijzonder der opmerking waardig, zijnde een der beste uit 950 opstellen over de viering van den Zondag, alle geschreven door personen uit de arbeidende of dienstbare klasse. — Lord *Ashley* bragt deze omstandigheid aan den dag, bij gelegenheid der discussiën over de wet op de waarneming van den rustdag.

— Volgens eene geloofwaardige verklaring, door lord *Ashley* voor eenigen tijd in het Parlement gegeven, toen men het vraagstuk van emigratie behandelde, leven er in Londen van tachtig- tot honderdduizend menschen, die geen onderwijs genoten hebben; dertigduizend daarvan zijn kinderen, onbekend met hunne ouders of door dezen veronachtzaamd, levende geheel in de straten, slapende op stoepen, in gangen, bogen, poorten, enz., en opgroeijende in heidensche onwetendheid!

Van den 17den. Laatstl. Zaturdag is hier uit China een schip aangekomen met 480 kisten, inhoudende omtrent 140,000 Chinesche insekten, die ten behoeve van de natuurlijke historie herwaarts zijn gebragt; zeer vreemde soorten moeten zich bij deze collectie bevinden.

— Hier en daar bespeurt men teekenen van terug keerende levendigheid in de fabrijk-distrikten; zoo zijn de meeste katoen-fabrikanten van Stockport weder begonnen dagelijks en met al het volk te werken, terwijl tot dus ver slechts drie of vier dagen per week werd gearbeid.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Julij.

Het comité van financiën heeft heden beraadslaagd over het voorstel van den heer *J. Favre*, omtrent de confiscatie der partikuliere goederen van *Lodewijk Philips*. Dit voorstel strekt tot inbeslagneming der goederen van het huis van *Orleans*, op grond, dat de donatie van zijne goederen aan zijne kinderen, door *Lodewijk Philips* vóór zijne troonsbestijging gedaan, ongeldig was. De heer *Favre* beweerde, onder anderen, dat *Lodewijk Philips* door de donatie aan zijne kinderen den Staat had beroofd. Hij wilde, dat de wet van 1832, waarbij die donatie was goedgekeurd, ongeldig wierd verklaard, nu *Lodewijk Philips* door zijne *misslagen* en zijne *misdaden* de kroon had verloren. — De heer *Thiers* nam hierop het woord, en protesteerde tegen deze laatste woorden. *Lodewijk Philips* had misslagen begaan; misslagen, die hij betreurde en steeds had bestreden, maar misdaden heeft hij niet gepleegd. Hij is blootgesteld geweest aan vele misdadige aanslagen op zijn persoon, maar het is onwaar, zeide de redenaar, dat hij er ooit eene gepleegd hebbe. Hij beroept zich op alle brave lieden en op de geschiedenis. Vervolgens bestrijdt hij de confiscatie van het partikulier domein. Hij erkent het regt van Frankrijk, om *Lodewijk Philips* van den troon te stooten, op welken het hem verheven had; doch rekent er op, dat de republiek steeds billijk en edelmoedig zal zijn en aan de onttroonde familie de goederen zal terug geven, welke haar toebehooren. Het strekt nooit eener natie tot eer, dat zij, die over haar heerschten, in ballingschap tot armoede vervallen. „Ik hoop," zeide hij ten slotte, „dat de republikeinsche regeringsvorm, thans in Frankrijk aangenomen, bij de natie de gevoelens van billijkheid en eer niet zal hebben verzwakt."

[Volgens een geacht Engelsch tijdschrift (*de Quarterly Review*) bestaan de gelden, welke Koning *Lodewijk Philips* in het buitenland geplaatst heeft, en welke thans zijne middelen van inkomst zijn, uit eene som van 55,000 dollars in N.-Amerika, die in 1847 tot 72,000 d. was aangegroeid, en thans 900 p. st. rente geeft; 10,000 p. st. in Britsche fondsen, rentende omstreeks 300 p. st., en eene jaarrente van 500 p. st. in Oostenrijksche fondsen, welke in den tijd door eene der aartshertoginnen aan zijne gemalin vermaakt is.]

— De kommandant *Constantin*, die onlangs gevat is, heeft, naar men zegt, een' aanslag op zijn leven beproefd. Het schijnt, dat de beschuldiging tegen dezen officier van groot gewigt is.

Van den 16den. De bureaux zijn met het onderzoek van het ontwerp van constitutie zeer gevorderd; drie hebben den arbeid reeds ten einde gebragt; vier hebben hunne afgevaardigden bij de commissie voor de constitutie benoemd. Twee stelsels vooral hebben in alle bureaux hevige beraadslagingen doen ontstaan: het stelsel der commissie, waarbij het uitvoerend gezag wordt opgedragen aan een' president, benoemd bij algemeene en regtstreeksche verkiezing, en dat der benoeming van den president door de Nat. Verg. Het 1ste dezer stelsels heeft eene groote meerderheid in de bureaux verkregen. De heeren *Thiers*, *Berryer*, *de Remusat* en de leden der commissie hebben het verdedigd. In het bureau, waarvan de heer *Thiers* president is, heeft de meerderheid een amendement aangenomen, strekkende, *om van het presidentschap der republiek uit te sluiten alle prinsen, behoorende tot familiën, die over Frankrijk geheerscht hebben.* De bezoldiging van den president, die in het ontwerp der commissie op 600,000 frs. is gesteld, is in het 3de bureau op 1 millioen en in het 15de bureau op 1 millioen 200 duizend francs gebragt.

— De heer *Guizot* is te Londen bestolen. Niet alleen hebben de dieven zijn geld geroofd, maar zij hebben ook zijn bureau opengebroken en in zijne papieren gesnuffeld, in de hoop van eenig handschrift te zullen vinden, waarmede zij hun voordeel konden doen. Door eene toevallige omstandigheid is een belangrijk handschrift hun ontsnapt, te weten een uitvoerig geschrift over den toestand van Europa en de omwenteling van Februarij, hetwelk de heer *Guizot* op dit oogenblik voltooit gedurende zijne ballingschap.

— Onderscheidene dagbladen houden zich thans bezig met het geven van uittreksels, voornamelijk uit de vroegere geschriften van *Proudhon*, lid der Nationale Vergadering, in welke deze zijn stelsel: „*de eigendom is diefstal, het huisgezin eene verderfelijke spelonk en het Goddelijk Opperwezen de geest van het kwade*" uiteenzet en ontwikkelt. Het baart algemeen bevreemding, dat de gevaarlijke leerstellingen van dien man niet reeds vroeger met meer klem zijn aangevallen en ontzenuwd, en dat zulk een man alleen in Parijs 75000 stemgeregtigde burgers heeft kunnen vinden, die zich voor hem, als volksvertegenwoordiger, hebben verklaard.

Van den 17den. Heden is hier uit Napels eene telegrafische depêche ontvangen, welke de tijding bevestigt, dat de hertog *van Genua*, tweede zoon van *Karel Albert*, met algemeene stemmen tot Koning van Sicilië uitgeroepen is.

— De verkoop der equipages en rijtuigen van den *graaf van Parijs* en van de hertogin *van Orléans* heeft eene niet zeer gunstige uitkomst gehad. Paarden van het eerste ras zijn verkocht tot prijzen, voor welke men, doorgaans, zelfs de paarden van gewoon ras niet koopen kan.

— In de zitting der Nationale Vergadering van heden bóod, onder anderen, de minister van landbouw een wets-ontwerp aan, betrekkelijk het landbouwkundig onderwijs; de minister van financiën een, tot vaststelling der bureau-uitgaven van den president van den raad. Aan de orde van den dag is nu het wets-ontwerp van urgentie, ter hulpverleening aan letteren en kunsten; zonder beraadslaging wordt dit wets-ontwerp aangenomen.

Aan de orde van den dag is nu het wets-ontwerp, ter oprigting van een gedenkteeken ter herinnering aan den overleden aartsbisschop van Parijs.

De president leest een brief van de Roomsche geestelijkheid voor, waarin deze verzoekt, het gedenkteeken in de Kathedraal en niet in het Panthéon te doen plaatsen, ten einde de geestelijkheid steeds aan de heldhaftige opoffering des aartsbisschops herinnerd worde. De rapporteur der commissie van onderzoek bestrijdt dit verzoek en dringt er op aan, om het gedenkteeken in het Panthéon te plaatsen, vooral ten einde het door ieder, welk geloof hij ook beleed, bezocht kan worden. Daarop nam de Protestantsche geestelijke, de heer *Coquerel*, het woord op, en zeide: „Wat mij betreft, burgers, zou ik geen bezwaar vinden, om naar Nôtre-Dame te gaan, ten einde het standbeeld te gaan beschouwen, en ik geloof, dat al mijne geloofsgenooten mijn gevoelen zullen deelen." [Deze woorden werden van alle kanten zeer levendig toegejuicht, en zelfs staat de heer *Fuget*, bisschop van Orleans, op en reikt zijne hand aan *Coquerel* toe.] Daarna wordt over het ontwerp gestemd. Art. 1 wordt aangenomen; het luidt: Het marmeren standbeeld van den aartsbisschop van Parijs zal in Notre-Dame van Parijs, op kosten van de republiek, opgerigt worden. Men zal op het voetstuk lezen, op de eene zijde: *Moge mijn bloed het laatst gestorte zijn!* en op de andere zijde: *De goede herder geeft zijn bloed voor zijne kudde!* Art. 2, waarbij bepaald wordt, dat een zwart marmeren steen, met de woorden: „*Hier is de aartsbisschop van Parijs doodelijk getroffen*," in de voorstad Saint-Antoine geplaatst zal worden, wordt verworpen. Art. 3 bepaalt de hoegrootheid der som (eindelijk na eenige discussie door de vergadering op 50,000 fr. vastgesteld), welke daarvoor besteed zal mogen worden, en wordt insgelijks aangenomen.

— De Nationale Vergadering is op dit oogenblik in vijf zeer ongelijke fractien verdeeld. De twee voornaamste daarvan vergaderen in de *Académie de Médecine* en in het *Palais National*; de eerste derzelve en de talrijkste, uit 250 leden bestaande, bevat de voornaamste leden der voormalige Kamer, van den heer *Thiers* tot den heer *Berryer*. De andere voorname fractie, aan wier hoofd de heeren *Dupont* en *Marrast* staan, telt ten minste 200 leden, en heeft vooral laatstelijk tot de verkiezing van den heer *Marie* tot president der Nat. Verg. bijgedragen.

De zoogenaamde *Montagne* bestaat uit ongeveer 60 a 80 leden en stemt in sommige kwestien met de laatstgenoemde fractie.

— Ongeveer 300 leden in de vergadering behooren tot geene dezer vereenigingen en stemmen afwisselend met de onderscheidene partijen.

— De *Moniteur* verklaart, dat de verschillende opgaven, die omtrent het getal der slagtoffers van den jongsten opstand in omloop zijn gebragt, hoogst overdreven zijn, en verzekert, dat volgens officiële bescheiden het getal dergenen, die gedurende het gevecht gesneuveld of later aan hunne wonden overleden zijn, 1400, — dat der gewonden, die zich thans nog in de hospitalen of in hunne eigene woningen bevinden 1100, — en dat der tot hiertoe in hechtenis genomenen 8686 bedraagt.

— In den afgeloopen nacht zijn verscheidene personen op den spoorweg naar Havre in hechtenis genomen, op het oogenblik, dat zij de rails wegnamen; zij zijn aan de justitie overgeleverd.

Van den 18den. De heer *Marie*, president der vergadering, is, ter vervanging van den heer *Bethmond*, benoemd tot minister van justitie.

— De minister van oorlog heeft besloten, dat dit jaar aan de troepen geen verlof gegeven zal worden.

— De heer *Berryer* is benoemd tot rapporteur van het comité van onderzoek van het wets-ontwerp op de verbeurdverklaring van de private domeinen van *Lodewijk Philips*. Het comité stelt voor, het ontwerp te verwerpen.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 Julij.

Op den 8sten dezer heeft het leger een' zijner oudste en verdienstelijkste officieren verloren, door het overlijden van den luitenant-generaal baron *de Tiecken de Terhove*. De generaal was te Tongeren op den 1sten Januarij 1777 geboren, diende in 1795 onder de Bataafsche huzaren en verder tot in 1830 onder het Ned. leger. Van 1830 tot nu toe streed en diende hij voor het land, dat hem zag geboren worden. Onderscheidene ridder-orden waren hem, gedurende zijne lange loopbaan, als belooning en erkenning zijner hooge verdiensten geschonken.

— Op de laatste markt te Brussel was reeds nieuwe rogge van de schoonste kwaliteit.

— Een vreesselijk ongeluk heeft eergisteren in eene gracht te Oostkerke plaats gehad. Een jongeling valt in het water en is op het punt om te verdrinken. Zijn vader snelt hem ter hulp, en doet de uiterste pogingen, om hem te redden; maar het gelukte hem niet en beide vonden den dood in het water.

— In den omtrek van Hautefaye heeft een ontzettend ongeluk plaats gehad. Een jongeling, die een' os bij een touw leidde, had den rampzaligen inval, om het touw om zijn lijf te slaan, ten einde zijne handen vrij en het gemakkelijker te hebben. Door een of ander toeval verschrikt geraakt, begon de os plotseling te hollen, en sleepte den jongeling achter zich mede, die, niet spoedig genoeg zich van het touw kunnende ontslaan, viel en nu over de steenen werd gesleurd, met dat gevolg, dat hij op de ellendigste wijze omkwam, zijnde zijn ligchaam zoodanig in stukken geslagen, dat men van afstand tot afstand ledematen vond.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 17 Julij.

Bij Koninklijk besluit van den 3den dezer is benoemd tot bevelhebber over Zr. Ms. smaldeel, bestemd tot het doen van eenen kruistogt naar de Noordzee, de kapt. ter zee *H. Ferguson*. Dit eskader, bestaande uit de fregatten de Sambre, kapt. ter zee *H. Ferguson*, de Prins van Oranje, kapt. ter zee *J. F. D. Bouricius*, en de korvet Juno, kapt. ter zee *W. Stort*, is den 15den Julij, des namiddags te 4 uren, van Texel onder zeil gegaan, onder het gewoon saluut, hetwelk beantwoord werd door de batterij Kaap-Hoofd en de kustbatterij Kijkduin. Het eskader zal tot den 1sten Sept. in zee blijven.

— In afwachting van de antwoorden der Regering op de door de Kamer gemaakte bedenkingen tegen de Regerings-ontwerpen der grondwet, zijn *onderscheidene* leden [namelijk 16] der Tweede Kamer voor een paar weken huiswaarts gekeerd. Intusschen worden, zonder hen, de werkzaamheden der Kamer geregeld voortgezet.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden zijn ingekomen twee Koninklijke boodschappen ten geleide van twee wets-ontwerpen met daarbij behoorende memoriën van toelichting, het eene strekkende tot verhooging van het Xde hoofdstuk (Oorlog) der staatsbegrooting voor 1848; het andere strekkende tot aanvulling der middelen over 1848.

Voorts zijn door onderscheidene commissiën van rapporteurs de algemeene verslagen uitgebragt over de wets-ontwerpen: 1) tot regeling en opheffing der fondsen voor kwade posten; 2) tot aanvulling der baten en lasten van den achterstand over 1840 en vroeger; 3) tot regeling van het fonds, voortspruitende uit den verkoop van domeinen; 4) tot niet-vervulling van vacaturen in de provinciale geregtshoven. De dag der beraadslagingen over de drie eerstgenoemde wets-ontwerpen is vastgesteld op Woensdag, den 19den dezer, en van die over het vierde op Donderdag, den 20sten dezer, des voormiddags te elf uren.

Daarna is in beraadslaging gebragt het wets-ontwerp, strekkende tot het verstrekken van eene buitengewone geldelijke bijdrage aan de Maatschappij van Weldadigheid, en is dat wets-ontwerp, na eene korte beraadslaging, aangenomen met 38 — dat is met algemeene stemmen, zijnde n. l. de overige leden naar huis vertrokken.

— De Regering heeft, bij gelegenheid van het algemeen verslag van de rapporteurs der Tweede Kamer, omtrent het ontwerp tot regeling van het fonds, voortspruitende uit den verkoop van domeinen, onder anderen, geantwoord, dat eerlang een ontwerp zal worden aangeboden, om met de vervreemding van 's Rijks domeinen voort te gaan, en dat te dier gelegenheid de afkoopbaarheid der domaniale tienden mede in overweging kan komen.

— In het algemeen verslag omtrent het wets-ontwerp, strekkende tot het niet vervullen van vacaturen in de provinciale geregtshoven, wordt gezegd, dat het doel van bezuiniging, waarmede dat ontwerp is aangeboden, bij het onderzoek in de afdeelingen vrij algemeen bijval heeft gevonden. Intusschen gaf de overweging van het wets-ontwerp in de afdeelingen aanleiding tot verschillende bedenkingen.

Door de Regering is, onder anderen, op deze bedenkingen geantwoord, dat de voorgedragen maatregel moet dienen tot voorbereiding van hetgene men wenscht, dat later zal volgen; dat zij geen gevaar hoegenaamd in de voorgestelde vermindering zien kan, en in allen geval groot bezwaar in de bij het algemeen verslag voorgedragene hulpmiddelen vinden zou. De

Regering stelt er prijs op, dat het ontwerp reeds op de thans bestaande vacaturen van kracht zij.

Van den 18den. Z. M. heeft benoemd tot Broeder der Orde van den Nederl. Leeuw den heer *P. W. Wittebol*, godsdienst-onderwijzer en waarnemend geestelijke in de strafgevangenis te Leeuwarden.

— Z. M. heeft den heer *T. van Heemstede Obelt*, commissaris van policie te Zwolle, benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— Z. M. heeft benoemd tot voorzitter van het collegie van curatoren der hoogeschool te Utrecht, den staatsraad in buitengewone dienst *J. H* baron *van Lynden van Lunenburg*; en tot lid van dat collegie *J. G. van Nes*, lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

— Door Z. M. is voor de interimaire waarneming der betrekking van gouverneur van Vriesland benoemd de heer *R. H. S. G. Juckema van Burmania* baron *Rengers*, lid der gedeputeerde staten.

— Bij koninkl. besluit van den 12den Julij 1848, no. 84, is aan jhr. mr. *W. L. F. C.* ridder *van Rappard*, als gewezen minister van financiën, een pensioen verleend ter som van *f* 1722.

— Zaturdag avond heeft de Raad van State eene buitengewone vergadering gehouden, die tot middernacht geduurd heeft. Men verzekert, dat daarin zou behandeld zijn het ontwerp van wet van financiëlen aard, van Regeringswege sedert eenigen tijd aan de Kamers is toegezegd, en dat, naar men verzekert, aan de ééne zijde strekt, om bestaande accijnsen af te schaffen, doch, aan den anderen kant, om nieuwe middelen uit te schrijven.

— Gisteren avond is er weder een ministerraad gehouden, die van zeven uren tot middernacht geduurd heeft. Er waren, naar wij vernemen, in deze vergadering zoo vele dagelijksche aangelegenheden te behandelen, dat men er nog slechts zeer in het algemeen over het voorloopig verslag van de Tweede Kamer, betrekkelijk de ontwerpen tot herziening der Grondwet, heeft kunnen beraadslagen. Heden avond zal er weder een ministerraad worden gehouden, en die zal dan meer speciaal aan dit belangrijk onderwerp worden gewijd. Intusschen bestaat er alle grond, om het antwoord der Regering, bij welke dat verslag gunstig schijnt te zijn aangenomen, spoedig te mogen verwachten.

— Men verzekert, dat de tijdelijke minister van binnenlandsche zaken het plan heeft gevormd, om aan de afdeeling algemeen secretariaat bij dat departement, een nieuw bureau toe te voegen voor de statistiek; dat bureau zou zich, bij uitsluiting, bezig moeten houden met het inwinnen, verzamelen, regelen en bewerken van statistieke opgeven en verslagen, ten einde den minister in de gelegenheid te stellen, om, ten allen tijde en voortdurend, aan de wetgevende kamers en de natie uitvoerige en naauwkeurige mededeelingen te verschaffen omtrent den maatschappelijken, intellectuëlen en industriëlen toestand des vaderlands.

Blijkbaar staat daarmede in verband de benoeming tot kommies bij het ministerie van binnenl. zaken van mr. *M. M. v. Baumhauer*, die, behalve door statistieke bijdragen in wetenschappelijke tijdschriften, ook bekend is als schrijver van een werkje over de landbouw-kolonie te Mettray.

— Met genoegen verneemt men, dat de berigten, die uit Homburg alhier ontvangen zijn, betrekkelijk den gezondheidstoestand van den heer *Luzac*, gelukkig gunstiger luiden.

— De *Staats-Courant* bevat den volgenden staat van de opbrengst der middelen in de eerste zes maanden van 1848, tegenover de opbrengst van de eerste zes maanden van 1847: directe belastingen hebben opgebragt in 1848 *f* 8,052,291.41½, in 1847 *f* 8,352,274.89, minder in 1848 dan in 1847 *f* 299,983.47½; in- en uitgaande regten, scheepvaartregten, vuur-, ton- en bakengeld, in 1848 *f* 2,022,711.28, in 1847 *f* 2,485,567.32½, minder in 1848 dan in 1847 *f* 462,856.04½; accijnsen, in 1848 *f* 8,838,788.07½, in 1847 *f* 8,318,118.23, meerder in 1848 dan in 1847 *f* 540,669.84½; registratie-, zegel-, successie-regten, enz., in 1848 *f* 5,578,997.83, in 1847 *f* 5,365,766.53, meerder in 1848 dan in 1847 *f* 213,230.80; regt van waarborg op gouden en zilveren werken, in 1848 *f* 63,358 67½, in 1847 *f* 67,115.74½, minder in 1848 dan in 1847 *f* 3757.07; posterijen, in 1848 *f* 702,795.77, in 1847 *f* 693,129.42, meerder in 1848 dan in 1847 *f* 9666.35; loterijen, in 1848 *f* 136,717, in 1847 *f* 272,842, minder in 1848 dan in 1847 *f* 136,125. 't geheel in 1848 *f* 25,415,659.54½, in 1847 *f* 25,554,814.14, en alzoo in 1848 minder dan in 1847 *f* 139,156.59½.

Van den 19den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal is heden ingekomen het ontwerp tot gedeeltelijke afschaffing van den accijns op het gemaal en geslagt; alsmede eene belasting op alle bezittingen en inkomsten, op de bezitting voor driekwart percent der waarde, met vrijdom beneden de tweeduizend guldens; op de inkomsten 5 percent met den volgenden vrijdom: voor een kwart beneden de tweeduizend guldens, voor een derde beneden de vijftien honderd guldens, voor een half beneden de duizend guldens, geheel vrij beneden de zeshonderd guldens inkomen.

AMSTERDAM, 18 Julij.

Gisteren is in de R. Catholijke kerken dezer stad afgekondigd een rondgaande brief van mgr. *C. Belgrado*, vice-superior van de Hollandsche zending en internuntius van den Paus bij het hof van Nederland. Zijne hoogwaardigheid maakt den geloovigen bekend, dat bij de administratie der missie uit de handen van mgr. *van Gerra* heeft overgenomen; hij beveelt zich voorts in hunne gebedenaar, en vermaant hen tot de beoefening der goddelijke deugd, de liefde jegens den evennaasten.

'S HERTOGENBOSCH, 15 Julij.

Gisteren hebben het 6de reg. infanterie en het reg. veldartillerie, alhier in garnizoen, voor het eerst vereenigde manoeuvres in de Vugtsche en Cromvoirtsche beide gemaakt, bestaande in aanvallen en verdedigingen van lunetten, behoorende tot het geretrancheerde kamp Willem II aldaar; die exercitiën zullen dikwijls worden herhaald.

LEEUWARDEN, 20 Julij.

Dingsdag l.l. was de toevoer van nieuwe aardappelen op onze markt zoo groot, dat de prijzen daardoor zeer gedrukt werden; de halve mud van de beste soort werd verkocht voor *f* 1,20, en de mindere soorten zelfs voor *f* 0,80 en *f* 0,70.

De ziekte onder de aardappelen schijnt, sedert ons vorig berigt, eenigzins verergerd te zijn; het is te hopen, dat de oogst der *late gelen* beter moge uitvallen, dan voorzien wordt.

GRONINGEN, 20 Julij.

In de *vierde* bijeenkomst der Provinciale Staten van dit gewest, welke op den 18den dezer heeft plaats gehad, zijn de volgende onderwerpen behandeld:

1) Missive van den heer mr. A. Oudeman, daarbij berigtende de aanneming van zijne benoeming tot lid der Tweede Kamer. — Wordt aangenomen voor notificatie.

2) Adres van A. ter Kok c. s., ingelanden van het *Tien-Karspelen-Zijlvest*, houdende kennisgeving van den gevaarvollen toestand, waarin zich dat Zijlvest bevindt, door het digtslijken van de buitenmade der Aa, hetwelk telken zomer plaats vindt, enz.

Wordt besloten, dit stuk te renvoijeren aan Gedeput. Staten.

3) Rapport der Commissie, in wier handen om consideratiën en advijs was gesteld het rapport der Staatscommissie, betreffende de door F. Groeve c. s. aangevraagde concessie tot indijking en droogmaking der Lauwerzee.

4) Rapport der Commissie, in wier handen als voren was gesteld de voordragt tot het inrigten der gracht tusschen de Steentil- en Boteringepoort tot eene ligplaats voor schepen en houtvlotten.

5) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld de voordragt, betreffende middelen tegen de Longziekte, enz.

6) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld een adres van het Genootschap ter Bevordering van Nijverheid te Onderdendam, houdende verzoek tot het instellen eener Commissie tot onderzoek en waarneming der heerschende Longziekte, met eene bijgevoegde missive van de Commissie van Landbouw, bevattende deszelfs consideratiën dienaangaande.

7) Rapport van de Commissie, in wier handen waren gesteld de consideratiën en advijs van Gedeputeerde Staten, betreffende in de zitting der Staten ten vorige jaren door hoofden van plaatselijke besturen ingediende vertoogen, houdende bezwaren tegen het reglement op de betaling der schoolgelden in de landelijke gemeenten.

8) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld een voorstel van de heeren mr. A. Modderman en jhr. mr. M. Backer, strekkende tot het indienen van een adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, betreffende bezwaren tegen artikel 12 van Hoofdstuk IV van de Regerings-ontwerpen der Grondwet, enz.

9) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld de huishoudelijke begrooting der provinciale uitgaven over 1850 en 1851.

10) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld het adres van J. Ardesch en consorten, houdende verzoek tot het bekomen van een provinciaal subsidie van 15 pCt., voor den aanleg van eenen kunstweg van Zuidlaren naar den straatweg van Groningen naar de Punt.

11) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld de voordragt tot het verleenen van een subsidie aan het plaatselijk bestuur van Aduard, voor den aanleg van een' kunstweg van laatstgemelde plaats naar den straatweg.

12) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld de voordragt tot het geven van een subsidie aan de gemeente Usquert van 15 pCt., tot den aanleg van een' kunstweg van die plaats tot den kunstweg van Warffum.

13) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld de aanvrage der Stad Groningen, tot het bekomen van een provinciaal subsidie, voor den aanbouw van eenen stal en eene kazerne voor kavallerie.

14) Rapport der Commissie, in wier handen waren gesteld de adressen van Veeartsen in deze provincie, tot het bekomen van eene toelage uit de provinciale fondsen.

15) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld de voordragt van Gedeputeerde Staten, om op de provinciale begrooting eene som te brengen voor toelage aan desbehoevende onderwijzers, en tot den opbouw van scholen.

16) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld het verzoek der Israelietische Godsdienstige Schoolcommissie, tot het bekomen van een subsidie uit de provinciale fondsen, voor de noodzakelijke vergrooting van haar schoollokaal.

17) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld de provinciale begrooting van inkomsten en middelen, en van uitgaven en behoeften over den jare 1849.

18) Rapport der Commissie, in wier handen was gesteld de missive van het Stedelijk Bestuur van Groningen, betreffende de ploegingen op het Reitdiep.

19) Rapport der Commissie, in wier handen waren gesteld de ingekomene stukken, betreffende den aanleg van de daarbij vermelde kanalen in Drenthe.

Nopens de sub 3—19 vermelde onderwerpen wordt door de vergadering besloten, ze te houden in advijs en de rapporten ter griffie neder te leggen.

20) Wordt in deliberatie gebragt het rapport der Commissie, betreffende de aanmerkingen des Ministers, ten aanzien van het reglement ter bevordering der paardenfokkerij.

Na eenige discussie, wordt, onder eenige wijziging, conform de conclusie der commissie besloten.

21) Als voren het rapport der Commissie, betreffende het plan voor de betere bevaarbaarmaking van het beneden-Reitdiep.

Wordt, conform het rapport der commissie, besloten, dit plan te houden in advijs, tot aan de afsluiting dier rivier.

22) Als voren het rapport der Commissie, betreffende de afgraving van den scherpen hoek bij Dongborn.

Na discussie, besloten hieraan geen gevolg te geven; maar aan Gedeputeerde Staten op te dragen, een plan voor eene meer afdoende verbetering van het Reitdiep op dit punt, voor te dragen.

23) Als voren het rapport der Commissie, betrekkelijk het reglement op de brigadering der veldwachters.

Wordt besloten, na discussie, het rapport en dienvolgens het reglement te houden in advijs tot de vergadering van het volgend jaar.

De volgende zitting zal plaats hebben op Dingsdag, den 25sten Julij e.k. te 11 uren.

— Naar wij met genoegen vernemen, zal de heer mr. H. O. Feith, president der hoofddirectie van het Instituut voor Doofstommen, zijne aan den heer dr. C. Guyot gedane belofte, om bij eene feestviering van hetzelve nog eens weder als redenaar op te treden, thans gestand doen, door het publiek Examen dier inrigting, op den 26sten dezer met eene inleiding te openen, en met eenige woorden te sluiten.

— Tot toelichting der grootelijks overdrevene geruchten omtrent de sterfte te Woldendorp, ten gevolge van den aldaar heerschenden *typhus*, diene, dat sedert Maart ll., toen de ziekte zich daar op nieuw heeft vertoond, daaraan lijdende zijn geweest een 70tal personen, waarvan 17 of 18 overleden en de overigen op 4 of 5 na, die nog in behandeling zijn, hersteld zijn; terwijl sedert den 2den dezer aldaar geen sterfgeval heeft plaats gehad, zoodat men hoopt eerlang weder geheel van die geduchte ziekte bevrijd te zullen zijn.

— Alweder heeft den 10den dezer te Termunten een treurig voorval plaats gehad. Een kind van ruim een jaar is door het omstorten van een' kokenden koffijpot zoo deerlijk gebrand, dat men voor het verlies van het gezigt zeer bezorgd is, en dus dit kind voor al zijn leven een ongelukkig voorwerp zal worden.

Mogten toch zoodanige, zich al te dikwijls herhalende, ongelukken eindelijk door onafgebroken toezigt eens geheel worden voorgekomen!

— Maandag ll. had de gewone harddraverij te Leeuwarden plaats. Van wege het stedelijk bestuur was tot prijs uitgeloofd eene fraaije zilveren koffijvaas, en tot premie eene zilveren tafel-tabaksdoos.

Zestien paarden hebben om den prijs gedongen, welke eindelijk is behaald door de zwarte kortst. merrie *Willemijntje*, bereden door Pieter Jans de Boer, en toebehoorende aan S. T. v. d. Wind, te Midlum, terwijl de premie is gewonnen door de bruine langst. merrie *'t Haantje*, bereden door Hugo Wijbenga, toebehoorende aan M. D. Anema, van Ried. Ofschoon dit nationaal feest steeds belangstelling verwekt, zoo was het aantal toeschouwers niet bijzonder groot, hetwelk welligt toegeschreven moet worden aan het ongunstige weder in den morgen.

— Wij ontvangen omtrent een dezer dagen in Engeland gehouden *Landhuishoudkundig feest*, van eene geachte hand, het volgende uittreksel uit een berigt, gedagteekend:

Londen, 15 Julij. Op het *Landhuishoudkundig feest* te York hebben zich 1200 personen vereenigd, die allen óf Landbouwers waren, óf hoog belang stelden in de Landhuishoudkunde.

Prins Albert was er ook tegenwoordig en hield eene rede, waarin, onder anderen, het volgende voorkwam: „De „Landbouw bekleedt nog altijd de eerste plaats in het Ko„ningrijk.... In den grondbezitter met zijne vrouw, den „pachter en den daglooner hen wij ook nu nog eene bij „elkander behoorende familie, in welke wij gaarne den „grondslag onzer maatschappij erkennen.... Ik gevoel eene „hooge en levendige deelneming jegens de edele bezigheden „van den Landbouw; ik heb 'zelf, in het klein, al de lus„ten en lasten daarvan ondervonden; en ben innig door„drongen van zijn hoog belang voor het land." Natuurlijk werd zulk eene rede van den koninklijken Landhuishoudkundige met den grootsten bijval ontvangen.

Ook de heer v. d. Weijer, de gezant van België aan het hof van St. James, voerde het woord. Hij zeide onder anderen, „dat bij het genoegen had der vergadering te ver„kondigen, dat men *binnen zes weken, in België de eerste „Landhuishoudkundige vergadering zoude houden* [zouden de „Congressen hier te lande ook den aanstoot hebben gege„ven tot deze aanstaande vergadering in België?]; — dat „hij hoopte, dat men weldra zoodanige *internationale* ver„gaderingen zal houden, en dat alle volkeren van Europa „overtuigd zullen zijn, dat het oneindig beter is hunne run„deren, dan hunne kinderen te slagten [de woordspeling „„*cattle and battle*" kunnen wij in het Nederduitsch niet „terug geven]; en dat, als zij zich de velden willen toonen, „waarop zij het meest trotsch zijn, zij niet het aantal men„schen zullen noemen, dat daarop gevallen, maar het aantal „der mudden Tarwe, dat er op verbouwd is."

De Pruissische gezant, de ridder Bunsen, die ook sprak, herinnerde, onder anderen, aan het soortgelijke feest der Duitsche Landhuishoudkundigen in Grätz. Hij gedacht ook hem, „die toen tot Voorzitter van die vergadering werd benoemd, en „die niemand anders was, dan een Vorst, welke geen beha„gen vond in de staatkunde van dien tijd, en henen ging en „het land bebouwde. Diezelfde man nu, die daar bovenaan „zat onder de Landhuishoudkundigen, is thans door 45,000,000 „zijner landgenooten eenstemmig, met de toestemming van „alle regeringen, tot Duitschlands Rijksbestuurder verkoren!" [Plaatsgebrek verhindert ons, althans heden meer hieromtrent op te nemen.]

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

Naar men verneemt, hebben, in navolging van onderscheidene geneeskundigen in andere gewesten onzes lands, ook in deze provincie en stad reeds eenige geneeskundigen besloten, om — ook met het oog op de beruchte geschiedenis der Verloskundige Tabellen — voorshands geen gevolg te geven aan het nu voor eenigen tijd (onder het binnenlandsch bestuur van den minister van der Heim) genomen besluit, betreffende het inzenden van de lijst der door hen gedane koepokinentingen; — de gronden van welke handelwijze geheel of hoofdzakelijk overeenkomen met die, welke in het des betreffende werkje van den doctor Wittop Koning, te Voorburg, dezer dagen uitvoerig zijn uiteengezet.

Veendam, 16 Julij.

De dag van gisteren was voor de Israelietische gemeente alhier een ware vreugdedag, waarvan de aangename herinnering nog langen tijd in het geheugen der deelgenooten zal blijven voortduren. De Israelietische gemeente alhier vierde n.l. het feest van het 50jarig bestaan harer synagoge. Geheel de gemeente deelde op dezen heugelijken dag in het godsdienstig en opgeruimd feest. Voornamelijk waren het de bejaarden, welke bij de stichting der kerk in mannelijken leeftijd verkeerden, die den luister van den feestdag zeer verhoogden. Reeds den vorigen dag werd het kerkgebouw inwendig uitmuntend versierd, en wel door de loffelijke bemoeijingen niet alleen van een aantal Israelieten, maar evenzeer van eenige aanzienlijke Christenen. Een koor van jonge lieden, dat zich daartoe, onder leiding van den voorlezer, den heer S. Cohen, georganiseerd had, luisterde zoowel de avond- als de ochtenddienst op. Het meest echter, om dezen dag waardig te vieren, bragt bij de leerrede, gehouden door den hoofdonderwijzer en prediker, den heer J. L. Voorzanger, die over Num. 24 vs. 5, en in verband hiermede over Hoogelied 1 vs. 4 eene zeer stichtelijke rede hield. De redenaar beschouwde het doel en de strekking van het gebed en het bedehuis en toonde wijders met krachtige bewijzen aan, dat het bedehuis niet het *einddoel* der godsdienst, maar het *middel* moest zijn, om daartoe te geraken, en wel door ons te verbroederen en *alle* menschen als kinderen van éénen Vader te beschouwen. Ten slotte vereenigden zich, Zaturdag avond, de jongelieden in het schoollokaal, en bragten daar den nacht in gepaste vrolijkheid door.

Bijzondere berigten uit Noord-Duitschland.

GRONINGEN, 20 Julij.

(*De Deensch-Duitsche wapenstilstand.*) Zoo als wij van den aanvang af deze aangelegenheid hebben doen kennen, in tegenstelling van al onze Hollandsche bladen, is zij nu dan ook gebleken te zijn. Immers uit de bij ons ontvangene berigten uit Bremen, dd. van gisteren, blijkt niet alleen, dat die wapenstilstand van drie maanden nog niet gesloten *is*, maar dat men voorhands eerst eene zoodanige overeenkomst heeft kunnen sluiten voor slechts 3 dagen, zoo als uit de volgende jongste depêche van den Hannoverschen opperbevelhebber Halkett blijkt: „Höckerup, 15 Julij. Ten gevolge „van de voorloopige wapenstilstandsonderhandelingen tus„schen den opperbevelhebber des legers, generaal von Wran„gel, en den Deenschen kommanderenden generaal, von „Hedemann, een stilstand van wapenen voor „drie dagen gesloten, die heden, den 15den, 's avonds „te 10 uren, een' aanvang zal nemen."

Overigens vernemen wij te dien aanzien uit Hamburg, d.d. 16 Julij, dat toen aldaar berigten waren ontvangen uit Rendsburg van denzelfden dag, meldende, „dat de vredesvoorslagen van de hand gewezen waren en de oorlog met Denemarken dienvolgens zoude voortgezet worden." — Wat nu van *deze* tijding zij, zal gewis spoedig nader blijken. Zoo veel echter is zeker, dat er ten gevolge van de bijeenkomst der beide opperbevelhebbers op Vrijdag l.l., — eene bijeenkomst, die 7 uren geduurd heeft, en waarbij ook andere punten moeten zijn vastgesteld, dan sommige bladen gisteren avond hebben berigt, — een wapenstilstand heeft bestaan tot eergisteren, Dingsdag. Intusschen trokken nog altijd kleine nieuwe troepenbezendingen uit Duitschland naar het Noorden.

Voor het overige weet men ook reeds, dat generaal von Wrangel de voorloopige wapenstilstands-voorwaarden naar Frankfort heeft opgezonden, waar zij thans, natuurlijk, door den Rijksbestuurder moeten worden aangenomen, zal de wapenstilstand tot stand komen. Daar nu de Rijksbestuurder thans in Weenen is, zoo is het duidelijk, dat zijne beslissing op verre na niet konde teruggekomen vóór den afloop der driedaagsche wapenrust. — De zaak is alzoo nog zoo wat even verre gebleven, — en blijken al die uit Berlijn, als officiëel gemelde berigten onjuist geweest te zijn.

(*Berigten uit Hannover.*) Uit de laatste Hannoversche berigten blijkt, dat de Regering aldaar, met Ernst August aan het hoofd, in alle opzigten alles behalve genegen is, om met den „nieuwen tijd," als nieuwe menschen vooruit te gaan. Het belangrijke conflict, daardoor bereids ontstaan met de Nationale Vergadering te Frankfort, is bekend, en zal er nu wel spoedig dienaangaande nader het een en ander van belang voorvallen. Intusschen geloove men niet, dat het Hannoversche volk met zijne regering gelijk denkt ten opzigte van die reactionaire en verstetene staatkunde. Immers uit onderscheidene gewesten des lands (even als uit verschillende steden buiten het Koningrijk), b. v. uit Osnabrück, Münden, Hildesheim, enz. zijn reeds krachtige protesten tegen die thans onhoudbare staatkunde afgezonden, zoo naar Hannover zelf, als naar de Nationale Vergadering te Frankfort.

De inderdaad belangrijke woorden uit de eerste proclamatie van den Rijksbestuurder aan de Duitschers — die wij hierboven, onder Frankfort, ook mededeelen — „*Duitschers! Na jaren van onderdrukking, geworden u de vrijheid, vol en onverkort*," vormen natuurlijk nu reeds het thema van tallooze opgewondene artikels in de Duitsche dagbladen, die, door de opheffing der hatelijke censuur, in wier ijzeren boeijen zij zoo lang bekneld zijn geweest, zoo als wel van zelf spreekt, thans uiterlijk, maar nog oneindig meer *innerlijk* (ten goede) veranderd zijn.

— Als een staaltje van reactionaire handelingen vermeldt de *Duitsche Constitutionele* en melden ook andere Couranten, dat, op den 7den dezer, den officieren in Beijeren de wil des Konings is kond gedaan, „dat zij zich voortaan hebben te onthouden van alle deelneming aan staatkundige vergaderingen en clubs!" Hetzelfde bevel zoude ook den ambtenaren gegeven worden. — Deze bevelen en de beloften van den 6den Maart l.l. rijmen niet al te wel.

— In de *Keulsche Courant* van den 17den dezer komt een correspondentie-artikel voor uit 's Gravenhage, over het voorloopig verslag der Tweede Kamer, aangaande het ontwerp van eene nieuwe Grontwet, en waarin (behalve een paar onjuistheden) ook de schijn wordt geladen op de Kamer, alsof zij eene hoofdzaak had gemaakt van het philologisch-orthographisch onderzoek der regerings-voordragten.

(*Laatste berigten omtrent de cholera in Rusland.*) Het *Petersburger Policieblad* geeft het aantal der in Petersburg op den 8sten dezer aangetaste lijders op, als te zijn 853; op den 9den bleven er 3,897 zieken in behandeling. De geneesheer des Hof-hospitaals, de staatsraad Witt, was o. a. den 7den aan de cholera bezweken. Zoo was ook de secretaris der Keizerin, de geheimraad Chambeau, reeds aan de ziekte overleden. Overigens is het natuurlijk, dat de meeste slagtoffers onder de lagere volksklassen voorkomen.

Wij ontvangen van eene geachte hand het navolgend *Verslag van de meest belangrijke zaken, die in de vergadering der* Provinciale Staten van Drenthe *van dit jaar zijn verhandeld.*

De gewone jaarlijksche vergadering van de Provinciale Staten der provincie Drenthe is den 14den dezer gesloten. Onder de in dezelve behandelde onderwerpen van meer bijzonder belang verdienen te worden genoemd: 1) het besluit, bij groote meerderheid van stemmen genomen, om bij Z. M. den Koning te adviseeren tot *afwijzing* der beide onlangs aangevraagde concessiën tot kanalisatie door Drenthe, in voege in handen der vergadering door Hoogstdenzelven gesteld, om consideratiën en advijs, de eene van den heer A. van Runen, de andere van jonkhr. A. W. van Holthe tot Echten c. s.; — zijnde tevens aan Gedeputeerde Staten opgedragen, om onverwijld een plan te ontwerpen, ten einde die kanalisatie, het zij *voor rekening der provincie*, hetzij door middel eener maatschappij van geldschieters, *doch steeds onder opzigt van het Provinciaal bestuur*, ter uitvoering te doen leggen, en om zoodanig plan, zoodra het zal zijn afgewerkt, in eene *buitengewone* vergadering der Staten in behandeling te brengen.

Wijders is 2) in diezelfde zitting nader ter tafel gebragt en

behandeld het in de vorige zitting ingediend schriftelijk voorstel van het lid der Staten, mr. L. graaf VAN HEIDEN REINESTEIN, tot het aanbieden van een *eerbiedig*, doch *krachtig* adres aan Z. M. den Koning, en een soortgelijk aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, strekkende tot handhaving der *bestaande politieke indeeling* van het Rijk en der *Provinciale Integriteit*, invoege die thans bij artikel 2 van het ontwerp van gewijzigde Grondwet bedreigd wordt.

In beide deze adressen is, in een zeer uitvoerig vertoog, in substantie het volgende ontwikkeld: dat, vermits de provinciën, behoorende tot de oude Republiek der Vereenigde Nederlanden, hare souvereiniteit in eene monarchij hadden overgebragt, die provinciën als *zelfstandige* bestanddeelen noodzakelijk moesten blijven bestaan; — dat die *zelfstandigheid* moest worden beschouwd als eene *ontbindende* voorwaarde, waaronder de nieuwe *monarchale* regering werd gevestigd; te dien effecte, dat, wanneer aan die *zelfstandigheid* mogt worden te kort gedaan, de *ontbindende voorwaarde* zoude zijn vervuld, en daarmede tevens het koningrijk als zoodanig ontbonden; — dat in allen gevalle de *politieke indeeling* van het Rijk nimmer bij wijze van *delegatie* door den *Grondwetgever* aan de regeling van den *gewonen* wetgever konde worden overgedragen; — en dat eindelijk, wat er ook van regt in dezen zijn moge, eene verbrokkeling der provinciën in ons Vaderland weinig *materiëel* voordeel, maar daarentegen een bedenkelijk *zedelijk* nadeel zoude aanbrengen, tot de geringe bezuiniging in geene de minste verhouding staande; daar toch zoodanige verbrokkeling niet anders zoude kunnen of moeten leiden, dan tot opwekking van sluimerend *Provincialismus*, en, ten gevolge van dien, van *naijver* en *burgertwist*.

De bedoelde adressen [die wij, zoo mogelijk, later in hun geheel zullen mededeelen] zijn met *algemeene* stemmen aangenomen, en zoo wel aan den Koning, als aan de Staten Generaal dadelijk verzonden.

(Het ware te wenschen, — voegt de verslaggever er bij, — dat ook de Provinciale Staten van andere gewesten nog in hunne tegenwoordige vergadering het belang der zaak overwogen, en, ter voorkoming van moeijelijkheden en mogelijke botsingen, in een soortgelijk adres aan de Hoogere Regering kenbaar maakten. Het voorgeven toch, dat de provinciën wel nimmer in hare zelfstandigheid zullen worden aangerand, heeft hoegenaamd geene waarde. Zoodra de betwiste bepaling behouden blijft, is de *mogelijkheid* daar, en juist deze mag niet blijven bestaan.)

[Overigens is in deze vergadering 3) nog ter tafel gekomen en behandeld een Kon. Besluit van den 4den Julij ll., no. 53, waarbij voorloopig, tot proefneming voor den tijd van twee jaren, goedgekeurd wordt het tarief van de te heffen regten op de scheepvaart langs het Zwolsche Diep, hetwelk afkomstig is van het Bestuur der naamlooze Maatschappij ter verbetering van den handelsweg over het Zwolsche Diep.

Nopens dit tarief hebben de Provinciale Staten, op voorstel van het lid mr. G. L. KNIPHORST, van Meppel, besloten, om, als uitdrukking van het leedwezen, dat door dit Koninklijk besluit bij de Staten van Drenthe is verwekt, in de notulen der vergadering op te nemen, „dat, naar hun „inzien, de Raadslieden der Kroon ten dezen opzigte zich „eene zware verantwoording hebben opgelegd, en wel uit „hoofde van den doodsteek, die door dit Besluit wordt „toegebragt aan de Drenthsche nijverheid, — voor zoo „verre deze met de scheepvaart in verband staat of daarvan „afhankelijk is."]

Nopens de bedenkingen, tegen de Regerings-ontwerpen van Herziene Grondwet, in het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer gemaakt, waaruit wij reeds in ons vorig no. kortelijk de hoofdpunten hebben vermeld, deelen wij thans nog het volgende beknopte overzigt mede:

De overwegingen der afdeelingen zijn beheerscht door 5 hoofdpunten, welker regeling niet met de denkwijze van de meerderheid strookt.

Het *eerste* dier punten is *het stelsel van vertegenwoordiging.* Schoon de meerderheid de overtuiging koestert, dat door verkiezingen met éénen trap de beste keuzen kunnen worden verkregen, heeft zij zich geneigd getoond, met het oog op de tegenwoordige gesteldheid der maatschappij en de bij velen onder de natie opgewekte hooggestemde verwachtingen, om, *voor zoo veel de Tweede Kamer aangaat*, tot het stelsel van regtstreeksche verkiezingen, door de minderheid toegedaan, toe te treden. Die toetreding wordt echter afhankelijk gemaakt van ééne voorwaarde, dat namelijk, terwijl aan den eenen kant het democratisch beginsel werd uitgebreid, aan den anderen kant voor een behoorlijk tegenwigt moest gezorgd worden door eene *goed zamengestelde krachtige Eerste Kamer.* Hierin sloten vele leden, die anders reeds dadelijk voor de regtstreeksche verkiezingen gestemd hadden, zich aan de meerderheid aan, en bijna algemeen was het gevoelen, dat de Eerste Kamer van het regerings-ontwerp *niet aan die behoefte kon voldoen.*

Daarom verklaart zich de overgroote meerderheid »*tegen* het voorgedragen stelsel van vertegenwoordiging, in zijn verband en zijnen zamenhang beschouwd."

Het tweede punt betreft den Raad van State. Velen willen dit collegie geheel opgeheven zien, als belemmerend voor de werking van het beginsel van ministeriële verantwoordelijkheid, anderen als bezwarend ook voor de schatkist, indien namelijk aan dit collegie die uitbreiding gegeven wierd, welke gevorderd werd, zou men van hetzelve de werking kunnen verwachten, die men er zich van voorstelde. Slechts de minderheid deelde het gevoelen, dat er werkelijk behoefte bestond aan een duurzaam collegie, dat, te midden der afwisseling in personen der ministers, den Koning ter zijde bleef staan, om over gewigtige onderwerpen te worden geraadpleegd. Doch ook deze vorderde meerdere waarborgen voor eene goede inrigting en zamenstelling van dit collegie. —

Het *derde punt*, dat tot bedenkingen heeft aanleiding gegeven, is *de Godsdienst.* Vele leden hebben hun leedwezen betuigd, dat de Regering het onderwerp heeft aangeroerd der briefwisseling met de hoofden der kerkgenootschappen en der afkondiging van kerkelijke voorschriften.

De meerderheid echter, geleid door de begeerte, om, zooveel in haar is, de eendragt tusschen de burgers van den Staat te helpen bevorderen, verklaarde, nu eenmaal bij de grondwets-herziening te dier zake een bepaald voorstel is gedaan, in dat voorstel te zullen berusten, onder de uitdrukkelijke voorwaarde evenwel, dat het nog eene in hun oog volstrekt noodzakelijke wijziging erlangde. Zij wilde namelijk met duidelijke woorden in de grondwet hebben uitgedrukt, dat het afkondigen van kerkelijke voorschriften, zoodra daardoor het staatkundig terrein wordt aangeraakt, steeds bereikbaar zal zijn door de strafwet.

Het *Onderwijs* was het *vierde punt* der algemeene beschouwingen. Ook hier heeft de meerderheid toegegeven, dat het beginsel van vrijheid van onderwijs in de grondwet geschreven wierd, mits alle scholen aan een naauwlettend toezigt der overheid onderworpen blijven, dat toezigt door de wet geregeld worden en, voor zoo ver het middelbaar en lager onderwijs betreft, voortdurend afdoende waarborgen voor de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers bestaan.

De meerderheid zal dus hare toestemming aan het voorgedragen ontwerp geven, onder voorwaarde: „dat bij het vrijelijk toelaten „der oprigting van bijzondere scholen door daartoe bevoegden, de „Regering sorge, dat *alom openbare lagere scholen gevestigd worden*, „zoodat deze nergens ontbreken en door hare goede inrigting en „geest van het dáár gegeven onderwijs den invloed temperen of „te niet doen der eigenaardige gebreken, die misschien maar al te „zeer vele nieuw op te rigten bijzondere scholen zullen aankleven."

Het *vijfde en laatste punt* geldt het *Regt van Vereeniging.* De groote meerderheid ziet geen bezwaar, om bij de grondwet dit regt onder zekere voorwaarden als beginsel te erkennen, maar houdt zich overtuigd, dat het daartoe betrekkelijke art. 15 van het wets-ontwerp no. 1 nog aanmerkelijke wijziging en uitwerking behoeft. Zoo verlangt zij eene splitsing tusschen de bepalingen, die het regt van vereeniging en de zoodanige, die het regt van vergadering betreffen, en verklaart zij niet te kunnen toegeven, dat, vooral wat het regt van vergadering betreft, genoegzame waarborgen zouden bestaan tegen al de ongelegenheden en gevaren, die daaruit kunnen voortvloeijen in de enkele, veel te weinig omvattende woorden, dat de uitoefening van zoodanig regt, in *het belang der openbare* orde, door de wet zal worden geregeld.

In verscheidene gemeenten van het arrondissement Winschoten is op dit oogenblik het navolgend adres in omloop, en wordt door vele ingezetenen, naar men ons heeft berigt, met groote belangstelling onderteekend.

Aan de Tweede Kamer der Staten Generaal van het Koningrijk der Nederlanden.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Geven nogmaals met gepasten eerbied, doch tevens met leedwezen te kennen de ondergeteekenden, ingezetenen der provincie Groningen en leden der Hervormde Gemeente, dat hunne regten, als zoodanig, bij het grondwets-ontwerp aan U. E. M. ingediend, niet behoorlijk in aanmerking zijn genomen en de opheffing van het collatieregt geheel aan de willekeur der Regering is overgelaten. Doch over deze materie — die eigenlijk de hoofdaanleiding tot dit adres was — zullen zij aan het slot van hetzelve eerst terug komen, terwijl zij zich vooraf nog eenige aanmerkingen, betrekkelijk hun vroeger aanzoek en hunne wenschen omtrent hervormingen van onze staatsinstellingen, zullen veroorloven.

Het heeft de Supplianten diep gegriefd en doet hen met huivering in de toekomst zien, dat men gemeend heeft niet te moeten hunne en andere aanzoeken van dien aard, om meerdere democratische beginsels te volgen, en om maatregelen, welke tot afdoende bezuinigingen leiden, gelijk het reduceren der civiele lijst, het departement van oorlog, enz. enz., om aldus de accijnsen te kunnen afschaffen en daardoor weder tot nieuwe en belangrijke bezuinigingen op de kosten van perceptie te kunnen geraken. — Het schijnt wel alsof men geloofde, dat iedere schrede op den reactionairen weg en iedere beknibbeling deswege, ook van het concept der herzienings-commissie, aan het Koninklijke Huis, aan de Aristocratie, aan het Gouvernement in 't algemeen, ook zoo veel te grootere regten en voordeelen zoude verzekeren.

Zulk eene onbegrijpelijke verblinding, de vrucht van het onzalig en verachtelijk eigenbelang van schier alle Europesche Gouvernementen, zij kost thans aan ons werelddeel stroomen bloeds; zij was het hoofdzakelijk, welke aan de regeringen allen roem ontroofde en tot eene wanorde heeft geleid, die weder de ijsselijkste tooneelen, gelijk thans in Frankrijks hoofdstad, doet geboren worden.

De volksaard van den Nederlander is meer tot zachtheid, tot maatschappelijke orde en rust gestemd; maar men spele hiermede, in een oogenblik als het tegenwoordige, toch geen gewaagd spel: nog kenmerkt hier alles rust en orde. Dat de wijsheid en belangeloosheid van onze bestuurders, gevoed door den zegen des Hemels, die orde en rust dan ook mogen bevestigën! — Meent men echter verder op een' reactionairen weg te moeten voortgaan, in allen gevalle willen de ondergeteekenden de overtuiging tot de hunne maken, van hiertegen en tegen deszelfs heillooze gevolgen, pligtmatig, toen het nog tijd was, te hebben gewaarschuwd.

Vóór zij nu overgaan tot het in den aanhef reeds gezegd punt, wat meer hun eigenbelang, doch ook hun billijk regt betreft, zoo zij nog dit vooraf aangemerkt: Uit de Hervormde kerk verheffen er zich stemmen, waarmede andere sekten als de hunne, en inzonderheid ook de Roomsch-Catholijken en Afgescheidenen zich — en dit, volgens het inzigt van de ondergeteekenden, wel te regt — niet kunnen vereenigen; zij willen hier nog aanstippen, dat die stemmen geheel in strijd zijn met hunne begrippen. — In betrekking tot hunne Roomsch-Catholijke medeburgers, beschouwen zij het regt van placet als eene inbreuk op het begrip van godsdienstvrijheid, 't welk in een' Staat, waar het beginsel, gelijkheid van regten voor alle godsdienstpartijen, geldt, niet aldus mag worden gekwetst. Wil men hiertegen aanvoeren, dat men door de invoering van het placet mogelijke nadeelen zal voorkomen, men schaffe dan ook af de vrijheid der drukpers en rigte censuur-kamers op, welke eveneens het stichten van onrust en andere mogelijke onheilen zullen kunnen verhoeden. Neen, E. M. H.! verre zij het van hen, om zoodanige beginsels te huldigen: geen' enkelen duim breed gronds willen zij goedwillig van hunne godsdienstige regten aan anderen afstaan, maar ook geen' enkelen duim breed gronds zullen zij trachten te veroveren van datgene, wat zij vermeenen, dat aan anderen als hun billijk eigendom toebehoort!

Waar er intusschen misbruik wordt gemaakt, hetzij van Godsdienst-, hetzij van Drukpers- of andere burgerlijke vrijheid, ter verstoring van orde of rust, of datgene, wat de burger eener beschaafde maatschappij als dierbaar bemint, laat er aldaar door eene waakzame policie steeds zorg worden gedragen, dat zulks niet ongestraft geschiede, maar dat alsdan de strafwet worde toegepast. Het tweede punt betreft vooral mede ook de inzigten der andere opgenoemde gezindheid, het betreft de vrijheid van onderwijs; en ook deswege stemmen de ondergeteekenden ten volle met hen in, welke het geven van onderwijs vrij wenschen te zien voor allen, welke hiertoe genoegzaam van hunne geschiktheid hebben doen blijken. Niemand mag gedwongen worden, om zijne kinderen bij een' ander' dan den man zijner keuze ter school te moeten zenden. Ondertusschen houden zij het mede voor eene dringende behoefte, dat er tevens door den Staat steeds zorg worde gedragen, dat er weldra een meer nationaal en geheel gratis onderwijs worde gegeven, en volgens zoodanige algemeene beginselen, dat niemand, welke niet geheel door blinde sektengeest wordt beheerscht, hierin eenige de minste aanleiding tot ergernis zoude kunnen vinden: weshalve zij dan mede dringend verzoeken, dat U.E.M. het daarheen mogen dirigeren, dat ook deze zoo volstrekt noodzakelijke aangelegenheid steeds eene der eerste Staatszorgen moge uitmaken en er allengs van Staatswege overal al die inrigtingen, als bewaar-, industrie- en andere scholen, mogen verrijzen, welke strekken kunnen, om inzonderheid de mindere volksklassen te doen vormen, gelijk dit behoort, tot nuttige Staatsburgers, welke door hunne nijverheid en oeconomie zich zelven kunnen helpen en dus op den duur geen gevaar loopen, om, door het uitbreiden van het zoogenoemd Communismus en het aangaan van den oorlog der armoede tegen den rijkdom, de maatschappij op derzelver grondvesten te doen schudden, en datgene te vernietigen, wat door allen, die orde, rust en veiligheid beminnen, als heilig en eerbiedwaardig wordt beschouwd. Eene toekomst, welke intusschen onze maatschappijen onfeilbaar tegensnellen, indien er van Staatswege niet genoegzaam zorg worde gedragen, om, tegen dat meer en meer ontwakende gevoel der regten van den mensch onder onze arbeidende volksklassen, die vorming in de schaal te leggen, welke tot eene hoogere ontwikkeling van het menschelijke, tot oeconomie, zelfbeheersching en zelfstandigheid leidt en tot de zedelijke erkenning, zoo wel der menschelijke pligten, als van deszelfs regten.

Thans zij het den ondergeteekenden nog vergund, om tot hun laatste boven reeds opgenoemd punt van verzoek over te gaan, betreffende de opheffing van het Collatieregt.

Volgens de memorie van toelichting zijn deze regten niet begrepen onder die, waarvan de afschaffing bij de eerste periode van art. 4 van het ontwerp no. 12 is bepaald, maar onder de Heerlijke regten, welke voorkomen onder de tweede periode van dat art., waarvan de opheffing en schadeloosstelling door de wet kan worden geregeld. De adressanten beamen volkomen hetgene in een Protestantsch dagblad, bij de beoordeeling van het grondwetsontwerp der Commissie voorkomt, aldus luidende: „Lang genoeg zijn vele gemeenten gekneld geweest in den boei van het patronaatregt; een regt, zoo onbillijk op zich zelf, als weinig overeenkomende met den geest der eeuw, die wij beleven. Lang genoeg heeft het kerkelijk bestuur gezwegen, en gedoogd, soms zelfs zijdelings ondersteund, de voortdurende handhaving van een regt, dat in ons vaderland op geenen anderen grond meer steunt, dan op een koninklijk besluit, dat zonder kennis of erkentenis der kerk genomen is."

In vele gemeenten dezer provincie kent men bij eigene ondervinding den druk van het middeleeuwsche Collatieregt al te zeer, om niet de grootste verontwaardiging te gevoelen over den stap, door de Synodale Commissie in haar bekend adres bij Z. M. gedaan. De supplianten durven U. E. M. verzekeren, dat het de hartelijke wensch van al de leden der Hervormde kerk is, om van dit hatelijk juk zoo spoedig mogelijk verlost te worden.

Daargelaten nog, of het regtmatig en billijk is, dat voor de opheffing al of niet schadeloosstelling worde verleend, verlangen supplianten, dat de opheffing niet facultatief worde gelaten en verzoeken zij overzulks met den meesten aandrang,

> dat U. E. M. het daarhenen dirigeren, om alsnog de regten van collatie onder de eerste periode van bovengenoemd art. op te nemen, en uitdrukkelijk te noemen, — of, wanneer daartegen gegronde bedenkingen voorkomen, dat dan de bepaling bij de tweede periode van gedacht artikel in zoo verre worde gewijzigd, dat de opheffing bepaaldelijk worde vastgesteld, en de termijn opgegeven, binnen welken de Regering zal verpligt zijn, eene wet voor te dragen, waarbij de schadeloosstelling wordt geregeld, die door de gemeenten zal moeten gedragen worden, welke zich in het genot der opheffing wenschen gesteld te zien.

Q. F.

In een Vlaamsch dagblad leest men:

Wat heeft Frankryk gewonnen?

Die vraeg is belachelyk: een kind zal ze oplossen. Frankryk heeft by zyne February-omwenteling niets gewonnen: integendeel veel, onherstelbaer veel verloren. Het heeft verloren in vryheid, in beschaving, in achting, in aanzien; het heeft verloren in nyverheid, in handel, in financien, in vertrouwen.

Het heeft geen regt meer van vereeniging of byeenkomst;
Het heeft geene vryheid meer van drukpers;
Het heeft geen handelshuizen meer jegens welke men nog in zekerheid is, geen fabryken meer die nog werken, geen winkels meer die nog kunnen open blyven.

Zyne schatkist is ledig, zyne burgery uitgeput, door belastingen overstelpt, door den krisis verpletterd.

De eigendommen worden geschonden, de ryken en gegoeden op de vlugt gedreven; de pracht, de weelde zyn er weg, en met hen het bestaen van den werkman.

De konstitutionele regering is er door een militairen diktatuerschap vervangen, en de zoogenoemde stichters van vryheid en volksgeluk moeten nu als slaven onder het gezag van den sabel nederknielen.

Het is onbegrypelyk, dat, terwijl de straten te Parys nog rood zyn van het vergoten bloed;
Terwyl de puinhoopen van de verbrande huizen nog rooken;
Terwyl de moeders nog zitten te weenen by de lyken van hunne verslagen mans en kinderen, dat er hier in België menschen gevonden worden, die het volk ophitsen en aanzetten, om het voorbeeld van Frankryk na te volgen; intriganten en plaetsjagers vindt men overal: maer het is onverstaenbaer, dat er ryke en fatsoenlyke menschen zyn die daerin schynen toe te geven, burgers die daerop onverschillig zyn, en werklieden die daer naer luisteren.

(*Ingezonden.*)

Genootschap van moederlijke weldadigheid.

Sedert drieëntwintig jaren bestaat in deze stad een *Genootschap van moederlijke weldadigheid*, werkzaam ter verzorging van gehuwde behoeftige kraamvrouwen, die onvermogend zijn, om geheel of ten deele zich en hare jonggeboren kinderen van het noodwendigste te voorzien; — en zulks zonder aanzien van Godsdienstige denkwijzen, onder de Christenbelijders. — Voor drie jaren heeft dat Genootschap, om de het tot dien tijd toe betoonde belangstelling levendig te houden, en die van andere menschenvrienden op te wekken, een twintigjarig verslag gegeven van zijne verrigtingen, behelzende de gelegenheid, waarbij het werd opgerigt, op welk eene wijze het voortdurend werkzaam was, met welken uitslag zijne werkzaamheden werden bekroond, en de gedurige afwisseling van meerderen of minderen vooruitgang, waarmede het had stand gehouden: zoodat in dien tijd 3350 kraamvrouwen en 3230 kinderen werden bedeeld; waartoe jaarlijks door elkander gerekend eene som van *f* 1000 werd vereischt, en deze gevonden uit eene jaarlijksche gift van *f* 200 van H. M. de Koningin beschermster, en uit de bijdragen der leden en begunstigers.

In de laatste drie jaren zijn de aanvragen en dringende beden om hulp en ondersteuning in het moeijelijkste en gewigtigste tijdpunt des vrouwelijken levens zeer vermenigvuldigd; — en het is smartelijk voor de Directie, te moeten vreezen, dat zij niet op den duur in staat zal zijn, om aan al die aanvragen te voldoen, dewijl het getal van deelnemers, verminderd door den dood, of door vertrek, of door bedanken, geenszins op eene evenredige wijze, noch in aantal, noch in de som der bijdragen, weder is aangevuld. — Wij weten, dat de Christelijke mededeelzaamheid onzer Stadgenooten door vele en verschillende oorzaken meermalen, vooral in den laatsten tijd, op eene harde beproeving werd gesteld; maar gelooven toch het regt te hebben, om hen met eenigen aandrang onder het oog te brengen de werkzaamheden van een Genootschap, dat verzachtenden balsem uitstort in menig moederhart, gedurende die zoo gewigtige gebeurtenis in het vrouwelijk leven, — eene gebeurtenis, die in meer gegoede kringen meest hoogst verblijdend is, maar bij onze arme natuurgenooten met zoo veel kommer gepaard gaat en met zoo veel angst wordt te gemoet gezien, dat er moederlijke weldadigheid noodig, en slechts deze in staat is, om voldoende hulp aan te brengen.

Mogt de Directie in deze dagen, dat zij volgens gewoonte de haar toegestane bijdragen zal laten ophalen, verblijd worden door eene meer algemeene, en van sommigen meer ruime deelneming! Mogten vele onzer Stadgenooten, aan wien het Genootschap en zijn werkkring misschien nog niet genoegzaam bekend is, — mogten zij die Christelijke liefde en hulpbetooning gaarne aanbevelen, — ook hunne ondersteuning en deelnemende hulp niet onthouden aan deze zoo edele inrigting, door wier waarlijk menschlievende werkzaamheid zoo vele dankbare tranen worden gestort, zooveel blijdschap onder onze arme ongelukkige natuurgenooten wordt verspreid, zoo veel werkzaamheid wordt bevorderd, en welligt zoo veel treurigs wordt voorgekomen!

GRONINGEN, Julij 1848.

Wij maken elk een', die belang stelt in de tegenwoordige bewegingen in den Staat en in de Kerk, opmerkzaam op het dezer dagen te Amsterdam uitgekomen stukje van ds. J. A. M. MENSINGA, getiteld: *Over vertegenwoordiging en verkiezing in de Nederlandsche Hervormde Kerk. Een woord ter gelegenheid van de grondwetsherziening, gelijktijdig in die Kerk en in den Staat.* Wij bevelen de lezing vooral de predikanten aan, die de vergadering van de Afdeeling van het Zendelinggenootschap: *voor de inwendige zending*, op den 6den Junij l.l. gehouden, bijwoonden. De bekende puntige pen van den *Kritikotatos* MENS INGENUA DEO GRATA behandelt hier een allerbelangrijkst onderwerp en op de hem eigene wijze. Wij zijn het in vele opzigten met hem eens; en bejammeren het slechts, dat hij, bij de erkende en onloochenbare flaauwheid, die ook nog zoo vele voorgangers in deze dagen bezielt, welligt voor een goed deel althans een *clamans in deserto* zijn zal! Het is eene krachtige opwekking voor de ontelbare zevenslapers, die ons willen wijs maken, dat het nooit beter gaan kan dan thans!

G. L.

ONDERDENDAM, 18 Julij.

Op de door den Collator der Hervormde Gemeente alhier gedane benoeming is, wegens het bedanken van ds. T. JANSSONIUS, tot herder en leeraar kerkelijk beroepen de weleerw. zeer geleerde heer J. SINNINGHE DAMSTÉ, Pz., jongste predikant te Bellingwolde.

'S GRAVENHAGE, 18 Julij.

De kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente alhier heeft, ter vulling der vacature, ontstaan door het verleende emeritaat aan ds. I. J. DERMOUT, het volgende drietal predikanten geformeerd: dd. D. PIJZEL, pred. te Dordrecht; L. PROBS, te Leeuwarden; en L. VAN HAAFTEN, te Nijmegen.

LEEUWARDEN, 18 Julij 1848.

Op heden is uit het bevorens gemaakte twaalftal van predikanten door den breeden kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente geformeerd het volgende zes- en drietal.

Zestal. DD. P. PIJTTERSEN, te Roordahuizen; W. G. VAN DER ZWAAG, te Dronrijp; R. BENNINK JANSSONIUS, theol. doct. te Arnhem; L. S. P. MEIJBOOM, theol. doct. te Nijmegen; J. BRORDELET, te Gouda, en H. VAN VOORST, te Almelo.

Drietal. DD. W. C. VAN DER ZWAAG, te Dronrijp; J. BRORDELET, te Gouda, en H. VAN VOORST, te Almelo.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 15 Julij, kapit. *Hazekamp* Vriendschap, van Bremen; den 16den *Ouwehand* Germania, van Hull; *Bossinga* Ceres, van Petersburg; *Schuur* jonkvr. Elisabeth, van Nerva; *Ebeling* de Vrede en *Kiers* Margaretha, beide van Dantzig; *van der Wall* Geerdina, van Wismar; *Scholtens* Europa, van Hadersleben; *Kuiper* de 5 Gezusters, van Aarhuus; den 17den *de Boer* Wemelina, van Petersburg; *Hazewinkel* Alberdina, van Koningsbergen; *Mulder* de Goede Hoop, van Dantzig; *Douwes* Ons Genoegen, van Hamburg; den 18den *Jonker* Willem Cornelis, van Archangel; *Nieboer* Elisabeth, van Dantzig. — Te Texel den 17 Julij, *Sap* Jantina Annegina, van Sunderland. — In het Vlie den 15 Julij, *Scherpbier* Jantina Frouwina, van Petersburg; *Flik* Kleinkinderen en *Visser* Eensgezindheid, beide van Riga; *Onnes* Johanna Geertruida, van Memel; *Bakker* jonge Tammink, van Dantzig; *de Groot* Houthandel, van Christiansand. — Te Helvoet den 16 Julij, *Bekkering* Ulrika, van Wismar; den 17den *Flik* Geerdina Beerta, van Rostock. — Te Brielle den 16 Julij, *Kremer* jonge Henderikus, van Wismar. — Te Vlissingen den 15 Julij, *Dik* Jantina Petronella, van Riga. — Bij Wight den 11 Julij, *de Jong* Jan Hendrik, van Rotterdam n. Batavia. — Te Pillau den 10 Julij, *Kiewit* Maria Catharina, van Amsterdam; den 11den *Fenenga* de Welvaart, van Bergen. — Te Warnemunde den 12 Julij, *Naatje* Alberdina Edzina, van Amsterdam. — Te Tonningen den 12 Julij, *Rasker* Margaretha, van Hartlepool. — Te Hamburg den 14 Julij, *Jaski* Alida Theodora, van Petersburg. — Te Bremerhaven den 15 Julij, *Huis* Bouwina, van Groningen. — Te Ipswich den 13 Julij, *Frankena* Verwachting, van Harlingen. — Te Bolderaa den 9 Julij, *de Grooth* Lucas Wildervank, van Dundee; den 10den *Mulder* Charlotta, van Reval; *Baas* Wilmina, van Delfzijl. — Te Dantzig den 11 Julij, *Douwes* Harmonie, *Douwes* Johanna en *Mooi* Tiessina, alle drie van Amsterdam.

Binnengekomen te Amsterdam den 18 Julij, kapit. *Sap* Jantina Annechiena, van Sunderland; *Luken* jonge Jan, van Emden. — Te Texel den 18 Julij, *van Calker* jonge Hero, van Dantzig; *Meijer* Pieter, van Osterrusoer. — In het Vlie den 17 Julij, *Hazewinkel* Onderneming, van Riga; *Kiers* Margaretha en *Nieboer jr.* Elisabeth, beide van Dantzig; *Brouwer* Lumiena, van Christiansand; *de Boer* Zeelust, van Drobach; *Zwaal* Wilhelmina, van Osterrusoer. — Te Helvoet den 17 Julij, *Plukker* jonge Hendrik, van Liban; *Douwes* Jeldina Margaretha, van Greifswald. — Te Brielle den 17 Julij, *Vos* Jantina, van Greifswald; *Hansen* Commercie, van Tromsöe. — Te St. Ubes den 2 Julij, *Sprik* Juliana Louisa, van Schiedam. — Te Bayonne den 14 Julij, *Nagel* Gebina Maria, van Amsterdam. — Te Londen den 15 Julij, *Hazewinkel* jonge Hendrik, van Amsterdam; den 17den *Brouwer* de 2 Gezusters, van Dokkum. — Bij Torbay den 12 Julij, *de Boer* de Vriendschap, van Amsterdam n. Batavia. — Te Wisbeach den 14 Julij, *Kranenburg* Wiardus, van Groningen. — Te Hull den 15 Julij, *Ouwehand* de Hoop, van Amsterdam.

Zeilklaar te Stockholm den 5 Julij, kapit. *Prins* Hermanna Henriette en den 6den *Meedendorp* de 2 Gebroeders, beide naar de Noordzee. — Te Liverpool den 14 Julij, *Mooi* de Trouw, naar Rotterdam.

In lading te Liverpool den 13 Julij, kapit. *de Boer* Arjen Brouwer, voor Nerva.

Vertrokken van Amsterdam den 15 Julij, kapit. *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, naar Cevita Vecchia; den 16den *Boswijk* Jantina, naar Hamburg; *Dirks* vr. Fenna, naar Emden; den 17den *Tent* Goede Verwachting en *van der Swaag* Menschlievendheid, beide naar Hamburg; *Potjer* Catharina Jantina, naar Genua; *van Duinen* Alkanna Elisabeth en *Stuit* Geerdina, beide op avontuur; den 18den *Gialts* Helena, naar Nantes; *de Weerd* Maria Agnes, naar Petersburg; *Orre* de 2 Gebroeders, naar Riga; *Bieze* Bouwina, naar Koningsbergen; *Mellema* jonge Tjalling, naar Dantzig. — Van Texel den 16 Julij, *Sietzema* Hendrika, naar Genua; den 17den *Giezen* Nijverdal, naar Dundee; *Wijkmeijer* Anna, op avontuur. — Van Maassluis den 17 Julij, *Hilbrands* Wendelina, naar Straalsund; *Blouw* Annegina, op avontuur; beide zijn wegens tegenwind op de reede terug gekomen. — Van Vlissingen den 14 Julij, *Wever* jonge Hendrik, naar Hamburg. — Van Royan den 6 Julij, *Hansen* Maria, naar Koppenhage. — Van Wartemunde den 9 Julij, *Schuring* Antina, naar Schiedam. — Van Dantzig den 13 Julij, *Westers* Jantina Elsina, naar Harlingen. — Van Hamburg den 14 Julij, *Pruim* Hendrika, naar de Belt. — Van Bremerhaven den 13 Julij, *Drent* Eendragt, naar Memel.

Vertrokken van Amsterdam den 19 Julij, kapit. *Zeilstra* Goede Verwachting, naar Batavia. — Van Helvoet den 18 Julij, *Stuit* Merwestroom, naar Bergen. — Van Liverpool den 15 Julij, *Mooi* Trouw, naar Rotterdam.

DELFZIJL, 19 Julij. Binnengekomen den 16den kapit. *Bronleo* Dorothea, van Leer; *Mulder* Anna, van Norden; *van der Werff*

Alida Gesina, van Laurvich; *Riepma* Agatha, van Arendahl; *Pot* Margiena Magrieta, van Laurvich; den 17den *Schoe* Amicitia et Fides, van Osterrusoer; den 18den *Sterenborg* de Vriendschap, van Laurvich; *Bolmeijer* de 2 Gebroeders, van Leer; den 19den *Witkop* vr. Martha, van Osterrusoer. — Vertrokken den 19den *Sissingh* Harmina Catharina, op avontuur; *Hoff* Harmanna Jacoba, naar Krakeroe; *Forma* vr. Antje, naar Leer; *Buiten* Hinderika Elizabeth, naar Bergen.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 14den tot en met den 20sten Julij 1848 zijn te *Groningen* geboren 6 zoons en 8 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 14 ouden en 4 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ

GRONINGEN, 18 *Julij*.

TARWE.	GERST.	Bl. Voer 42 » f 2,40
Oude ℔ f	Winter 50 ℔ f 2,60	Zw. Voer 38 » » 2,20
Oml. 72 » » 7,00	» 52 » » 2,85	» 41 » » 2,35
» 74 » » 7,50	» 54 » » 3,20	» 44 » » 2,50
Old. 70 » » 6,90	» » »	
» 72 » » 6,50	Zomer » »	BOONEN.
» 74 » » 7,00	» » »	Paardb. f 3,90 f 4,75
ROGGE.	Knobbe 58 » » 3,35	
Inlands. 66 ℔ f 4,20	» 60 » » 3,65	ZADEN, ENZ.
» 68 » » 4,60	HAVER.	Gr.Gort f 5,75 f 6,25
» 70 » » 5,00	Dikke 44 ℔ f 2,60	Par.100N. f 9,50 f 12,00
BOEKWEIT.	» 47 » » 2,90	Kools. f
Gr. Zd. 62 ℔ f 4,20	» 50 » » 3,20	N. Aveelz. f 9,25,50,75
» 64 » » 4,60	» 52 » » 3,40	Raapol. p. v. f 34
» 66 » » 5,00	» » »	Boter Oal. f 28½
Zw.Zd. 66 » » 4,75	Bl. Voer 36 » » 2,20	Olie dito f 25
Veen 64 » » 4,10	» 40 » » 2,30	Dito Old. f 24½

Tarwe prijshoudend. — Rogge en Boekweit tot vorige prijzen afgaande. — Oude Gerst tot genoteerde koersen slepend afgaande; nieuwe dito van 55 ℔ tot f 3,60 verkocht. — Haver prijshoudend. — Boonen in een doen. — Gort bijna zonder vraag. — Aveelzaad tot vorige prijzen traag afgaande.

ROTTERDAM, 17 *Julij*. Tarwe. Nieuwe witte Zeeuwsche, Vlaamsche, Overmaassche en Flackeesche met een' goeden aanvoer; door weinige orders ter verzending en minder kooplust tot 30 a 40 cents lager slepende geplaatst; de puikste van f 7,60 tot f 7,90; goede middelbare van f 7,10 tot f 7,40; mindere van f 6 tot f 6,80 per mud; Poolsche bij gerijven 155 ℔ o. witb. f 315; roode meerder ter markt en bij uitsluitenden handel f 5 lager; 164 ℔ Hooglandsche Kleefsche f 280; 160, 162 ℔ dito f 259, f 265; 156 ℔ Neder-Rijn f 245; 159, 161 ℔ Bovenlandsche f 240, f 250; 162 ℔ Cubanka f 275; 163 ℔ dito f 270. — Rogge. Zeeuwsche en Vlaamsche ruim aangevoerd en tot 20 cents lager traag afgegaan; de beste en droogste van f 5,30 tot f 5,50; mindere en Overmaassche van f 4,70 tot f 5,20 per mud. Van andere slechts kleinigheden aan hoogbenodigden: 152 ℔ Rijn f 160; 151 ℔ Limburger f 162 verkocht. — Gerst. Jarige Zeeuwsche met kleinen toevoer tot vorige prijzen met graagte genomen; winter van f 3,30 tot f 3,50; zomer van f 3,40 tot f 3,60. Van nieuwe Zeeuwsche en Flackeesche winter 12 a 15 lasten aangevoerd, niet blank en tamelijk van stuk en droogte; naar kwaliteit werd daarvoor van f 3,50 tot f 3,90 betaald; andere soorten zonder handel. — Haver. Zeeuwsche en Overmaassche 10 cents lager; korte van f 2,60 tot f 3,30; lange van f 2,20 tot f 2,70 per mud. De overige soorten zonder handel. — Boekweit prijshoudende op 140 ℔ Noord-Brabandsche f 182, f 185, f 188, f 190; Limburger f 170, en Oost-Vriesche Veen f 168. — Paardenboonen als voren; Zeeuwsche en Overmaassche van f 4,60 tot f 4,90. Duivenboonen van f 5,20 tot f 5,70 per mud. — Koolzaad. Van nieuw Zeeuwsch, Vlaamsch, Overmaasch en Flackeesch circa 350 lasten aan; de kwaliteit viel dooreen vrij voldoende: puik Zeeuwsch, Vlaamsch en Overm. 54, 55 p. vl., minder en Flackeesch 50, 53 p. vl. verkocht.

ROTTERDAM, 18 *Julij*. Heden is verkocht: 135 ℔ Hoogl. Kleefsche Tarwe f 262; en 117 ℔ Archangel Rogge, te Delftshaven op solder liggende, f 150.

AMSTERDAM, 17 *Julij*. Tarwe tot vorige prijzen met goeden handel aan cons.: 128 ℔ j. bonte Pools. f 303; 126 ℔ b. dito f 265; 127 ℔ mind. dito f 260 bij partij; 125 ℔ gemell. Petersb. en Kubanka f 180; 126 ℔ roodb. Koningsb. f 250; 127 ℔ b. Pools. f 268; 126 ℔ Petersb. f 185; 120 ℔ Vries. f 208; 118 ℔ blauwp. dito f 198; 123 ℔ b. Poolsche f 290; 130 ℔ Gron. f 230; 131 ℔ Norder f 250. — Rogge tot ca. vorige prijzen; 121 ℔ Odessa f 164; 116, 117 ℔ Petersb. f 145; 123 ℔ Rost. f 166; 117 ℔ ger. Odessa f 142; 117 ℔ Petersb. f 145; 116 ℔ Archangel f 140. — Gerst in een doen: 113 ℔ Deensche f 157. — Boekweit met kleinen handel tot volgende prijzen: 118 ℔ Holsteins. f 173; 119 ℔ Nijkerker f 175.

Koolzaad, verkocht: Waard en Groet 56 p. vl.; Polder 54 p. vl.; o. Cromhorn 59 p. vl.; Hongaarsch Aveelzaad 28½ p. vl.; op 9 vat in Sept. 58½ p. vl.; Oct. 59 p. vl.; April 60 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 111 ℔ Pernau f 230; 110, 111 ℔ Petersb. f 245. — Raapolie dadelijk en op levering prijsh.; per 6/w. f 36; vlieg. f 35; Sept. 35,75. a f 34; Oct. f 34; Nov. f 34,25; Dec. f 34,50; Mei f 34,75 a 35. — Lijnolie per 6/w. f 28; vlieg. f 27. — Hennepolie per 6/w. 36; vlieg. f 35. — Raapkoeken f 62 a f 66. — Lijnkoeken f 7,50 a f 8,50.

AMSTERDAM, 19 *Julij*. Tarwe aan cons. verkocht: 130 ℔ Odessa f 217 in entr. En in cons.: 128 ℔ j. bonte Pools. f 290; 134 ℔ Norder f 255; 128 ℔ Gron. f 230; 128 ℔ Zeeuwsche f 235; 129 ℔ p. Kubanka f 210; 127 ℔ p. dito f 205. — Rogge zonder handel. — Buitenlandsche Gerst in een doen, Inlandsche iets lager: 95, 98 ℔ Vries. Winter f 104, f 110; 111, 113 ℔ Deens. f 149, f 153; 111 ℔ p. dito f 152. — Haver zonder handel.

Koolzaad, dadelijk traag in een doen; Zaamslag 57 p. vl.; Assendelft 54 p. vl.; Zeeuwsch, Overm. en Vlaamsch 57, 56, 54½ p. vl.; Deensch 56½ p. vl.; Groninger Aveelzaad 51 p. vl.; op 9 vat in Sept. 59 p. vl.; Oct. 59½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 110, 111 ℔ Morch. f 245; 112 ℔ Riga f 226. — Raapolie dadelijk niet williger, op levering ruim prijsh.: per 6/w. f 36; vlieg. f 34,75 a f 35; Sept. f 34; Oct. f 34 a f 34,25; Nov. f 34,25 a 35; Dec. f 34,50 a 75; Mei f 35 a f 35,25. — Lijnolie per 6/w. f 28; vlieg. f 27 a f 26,75. — Hennepolie per 6/w. f 35; vlieg. f 35.

LONDEN, 14 *Julij*. De aanvoeren van graan gedurende deze week zijn matig geweest en daar er weinig koopers ter markt waren, kon de Tarwe, zoo Engelsche als vreemde, geene nemers vinden, dan tot eene verlaging van 1 sh. per qr., waaraan de houders echter niet verkozen toe te geven, zoodat er te nauwernood eenige affaire plaats had. Naar Gerst was minder vraag en zij moet een zweem lager genoteerd worden. Boonen en Erwten souteneerden zich op hunne notering. Haver ging traag af en geringe kwaliteiten waren iets lager. Sedert den vorigen marktdag werden hier aangevoerd: 4810 qrs. Engelsche, 3210 qrs. vreemde Tarwe; 170 qrs. Engelsche, 5840 qrs. vreemde Gerst; 120 qrs. Engelsche, 1530 qrs. Iersche, 12980 qrs. vreemde Haver; 3960 zakk. Engelsch Meel. Voor Holl. Boter was goede vraag en daar de beste merken schaars blijven, betaalde men voor deze 2/ à 3/- hooger, maar andere soorten bleven onveranderd. De noteringen zijn heden: beste Hollandsche 78/- à 84/-, inferieure 64/- à 70/-, beste Vriesche 90/- à 94/-, inferieure 76/- à 86/-, beste Groninger 72/- à 76/-, inferieure 64/- à 70/-, beste Zwolsche 78/- à 84/.

LONDEN, 17 *Julij*. Ten gevolge van ruimeren aanvoer en het aanhoudend fraaije weder was de handel in inl. Tarwe zeer lusteloos bij eene prijsdaling van 2 a 3 sh. De vraag naar vreemde was uiterst beperkt en niet dan met moeite konde men tot 1 a 2 sh. verlaging op de notering van ll. Maandag partijen afzetten. Gerst onbegeerd, doch niet lager. Haver iets beterkoop. Boonen en Erwten nagenoeg onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 19 *Julij*.

NEDERL.. Werk. Schuld 2½ pCt. 44⅝, 44¾, 44⅝; Dito Cert. 3 pCt. 51⅞, 52⅛, 52⅛; Dito Dito 4 pCt. 69⅞, 69⅞, 69⅞; O. I. Leening 4 pCt. 68, 68¼; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 67⅛, 67¼; Handelmaatschappij 4½ pCt. 133, 134; Aand. Rijnspoorweg 4½ pCt. 74½. — BELGIE, 2½ pCt. 36. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 8⅛, 9; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 8⅞, 8⅞ .. 8⅞; Dito bij Dito, onbep. stukken 5 pCt. 8⅞; Dito 3 pCt. 24¼; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. 17⅛, 17⅞, 17⅛; Coup. *Ardoin* 6, 6⅜. — PORTUGAL, te Londen, 4 pCt. 18. — RUSLAND, Oblig. *Hope*, 1798 en 1816 5 pCt. 95⅞, 95⅞, 95⅞; Dito bij *Hope* 4 pCt. 75¼; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 74⅞, 75; Inschr. in Assign. 6 pCt. 55; Cert. van dito 6 pCt. 56, 56½. — POLEN, Aand. met Loten van 500 fl. 111. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 64, 64¼; Dito 2½ pCt. 33⅞, 34⅛, 34; Amerik. Bank-Actiën 3⅛, 4, ¼; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 71; Braz. 5 pCt. 71⅞; N. Mex. 5 pCt. 16⅜; Peru 6 pCt. 16⅛; Ecuador 1⅞, 7⅞; Grieken 5 pCt. 2⅞, 3; Handelm. kontant 137; Nederl. Bank-Actiën 136.

Alle soorten onzer binnenl. fondsen waren heden tot iets verhoogde prijzen te plaatsen. In Integralen en 4 pCts. was de affaire vrij levendig.

Spaansche en Portug. onveranderd.

Russische en Oostenrijksche hebben insgelijks weinig gevariëerd, en ook de handel daarin was zeer onbeduidend.

Braz. 1824 v. 200 p. st. 69⅛, ⅛; Dito 1839 v. 200 p. st. 67, 67¼; Gren. Onbep. St. 1 pCt 11⅛, ⅝; Bl. Gr. Onbep. St. 2⅛.

Koers van het goud: Prolongatie 3; Beleening 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 44⅝ a ⅞; Ard. a £ 510 8⅞; Binnenl. 3 pCt. 17⅛.

ADVERTENTIEN.

, De HOOFDDIRECTEUREN van het INSTITUUT voor DOOF-STOMMEN te *GRONINGEN* brengen bij dezen ter kennis van de LEDEN van genoemd Instituut, dat op WOENSDAG, den 26sten Julij aanstaande, des namiddags te half drie, in de NIEUWE KERK alhier, de KWEEKELINGEN van meergemeld Instituut in het openbaar BLIJKEN zullen geven van derzelver gemaakte VORDERINGEN; terwijl ook aldaar de PREMIËN aan diegenen hunner, welke dezelve hebben verdiend, zullen worden uitgedeeld.

Voorts roepen Hoofddirecteuren voornoemd de LEDEN van het HOOFDDEPARTEMENT bij deze op, om op MAANDAG, den 24sten Julij aanstaande, des middags te twaalf uren, te compareren in de SCHOOL van meergedacht Instituut, tot het aanhooren van het VERSLAG der HOOFDDIRECTIE, het nazien der REKENING en het verkiezen van een NIEUW LID in de HOOFDDIRECTIE.

GRONINGEN, 13 Julij 1848.

Namens de Hoofddirecteuren voornd.:
W. J. MEURS WICHERS,
Secret.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

, Bevallen van eene *DOCHTER* JOHANNA HELENA VAN WANING BOLT — TEN BRINK.

GROOTEGAST, 13 Julij 1848.

, Heden beviel voorspoedig, echter ontijdig, van eene doode DOCHTER A. J. SIJPKENS, geliefde Echtgenoote van

H. JONXIS.
Chirurgijn.

GRONINGEN, 15 Julij 1848.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel van eene DOCHTER G. A. ENGELKES, geliefde Echtgenoote van

B. G. HEERES.

MIDWOLDE, 17 Julij 1848.

, Getrouwd:

EISO DE JAGER
en
ALAGONDA ENGELS.

MIDWOLDA, 17 Julij 1848.

, WARFHUIZEN, 16 Julij 1848. Heden nacht, omstreeks 11½ uur, overleed, na eene kortstondige ziekte van slechts 3 dagen, onze dierbare Moeder MARTJE JAKOBS VONK Weduwe van HEINE ELLES ELLENS, in den ouderdom van ruim 72 jaren, nalatende zes Kinderen, — zijnde twee Dochters haar in de eeuwigheid voorgegaan, — vier Aangehuwde en negen Kleinkinderen.

Vol weemoed en smarte betreuren wij het verlies eener zoo zorgdragende en teederlievende Moeder.

E. H. ELLENS.
Uit aller naam.

, Het behaagde den alleen goedertieren God en Vader, tot onze bittere smart en droefheid, nog weder van onze zijde weg te nemen onze hooggeachte en zorgdragende de Moeder JANTJE J. KOOPS, Weduwe van HINDERIK H. STUUR, terwijl onze éénigste Broeder voor ruim een jaar haar in de Zalige Gewesten is voorgegaan. Zij stierf, na een smartelijk lijden van vijf maanden, in den ouderdom van vijfenvijftig jaren.

PEKELA, 16 Julij 1848.

GEESIEN en FROUKE STUUR.

, Heden avond overleed, in den ouderdom van ruim vierenvijftig jaren, mijne zeer beminde jongste Dochter, de WelEdel Geborene Jonkvrouw MARGARETHA WICHERS; haar verlies wordt evenzeer door mij, als door hare Broeders en Zusters hartgrondig betreurd.

GRONINGEN, 18 Julij 1848.

H. W. F. ALDRINGA,
Wedw. WICHERS.

, Na eene korte ziekte overleed heden, tot onze diepe droefheid, ons gelield Kind JELLE, in den ouderdom van 8 jaren en negen maanden.

GRONINGEN, 18 Julij 1848.

K. J. DIEST LORGION.
T. C. LORGION—BANGA.

, Heden overleed, ten onzen Huize, onze waarde Nicht CLAZIENA WENNIGER, Dochter van J. T. WENNIGER en ROELINA SMITH, in den jeugdigen ouderdom van 22 jaren, tot groote droefheid harer Ouders en verdere Naastbestaanden.

APPINGEDAM, 18 Julij 1848.

C. T. WENNIGER,
K. VAN DE WETERING.

, Heden behaagde het den Algoede, mijne geliefde Echtgenoote BEERTA JACOBS STUIT, in den ouderdom van ruim 71 jaren, na eene ongesteldheid en een' aanval van koortsen van slechts weinige dagen, tot zich te nemen.

VEENDAM, 18 Julij 1848.

H. B. ENGELSMAN.

, Bij G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, komt van de pers:

ZIELKUNDE

VOOR

ONDERWIJZERS.

Naar het Hoogduitsch, door *D. VAN HINLOOPEN LABBERTON*, *Lid van de Prov. Comm. van Onderwijs en Schoolopz.* in het 3de Dist. 1e Afd. van *Zuid-Holland*. Prijs f 0—75.

De ONDERWIJZER en OPVOEDER vindt in dit even beknopt als zaakrijk geschrift een onmisbaar hulpmiddel voor zijne zelfoefening. Het bevat een volledig overzigt van den geheelen omvang der Zielkunde, dat zich door eenvoudigheid van voorstelling en rijkdom van zaken ten ruimste aanbeveelt.

, C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te *Groningen*, heeft uitgegeven:

UIT HET LEVEN,

Schetsen en Beelden, ontworpen door *A. G. BRUINSES*,............................ f 1—50.

IN NAAM DES KONINGS!

Op VRIJDAG, den vijfentwintigsten Augustus 1800 achtenveertig, des voormiddags te half tien, zal, —

Ten overstaan van Mevrouw ABIGAËL WILHELMINA ABRESCH, Weduwe van wijlen den Heer Mr. MICHAËL LENTZ, zonder beroep, wonende te *Groningen*, als in vruchtgebruik hebbende de Nalatenschap van wijlen gemelden haren Eheman, den Heer Mr. MICHAEL LENTZ, in leven Rentenier te *Groningen*, domicilie hebbende gekozenten Huize van Mr. T. J. TEN BERGE, Procureur, wonende te *Groningen*, welke in dezen voor de Requirante occupeert;

Tegen Mejuffers GEERTJE RAAMMAKER en JANNA RAAMMAKER, beide meerderjarig, zonder beroep, wonende te *Groningen*, tegen welke het beslag is gedaan; —

Ter Rolle van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, Zitting houdende in haar gewoon Lokaal, in de Oude Boteringestraat, aldaar, openlijk verkocht en aan den meestbiedende of hoogstafmijnende toegewezen worden:

Eene **BEHUIZING**, staande en gelegen aan de Westzijde in de Stoeldraaijerstraat, te *Groningen*, geteekend Letter A, No. 6 rood, en Letter C, No. 122 V, doende jaarlijks aan de A-Kerk tot Grondpacht één Gulden vijfendertig cents; bij het Kadaster der Gemeente *Groningen* bekend onder de plaatselijke benaming de Havens, Sectie K, No. 307, als Huis en Erf, hebbende eene inhoudsgrootte van één Roede, 76 Ellen, en een belastbaar inkomen voor ongebouwden eigendom van één gulden en negen cents en voor gebouwden eigendom van honderd vijfendertig guldens.

Gemelde Behuizing wordt door de Executante ingezet op eene som van vijfhonderd guldens.

Mr. T. J. TEN BERGE,
Procureur.

Op Maandag, den 24sten Julij

1848, des namiddags te 2 uren en vervolgens, zullen, voor de Behuizing door wijlen OLFERT en REINA JACOBS bewoond geweest, buiten het Kleine Poortje te *Groningen*, op den hoek van den Weg naar de Steentilpoort, publiek worden verkocht: De **ROERENDE GOEDEREN**, behoorende tot de Nalatenschappen van genoemde Erflaters, bestaande onder anderen in BUREAU met BOVENSTUK, KAST, KLOK, TAFELS, STOELEN, KOPER en TINGOED, AARDEWERK, LINNEN en BEDDEGOED, en eenig ZILVER.

Te bezien 's morgens voor den Verkoop van 10—12 uren.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

, Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG, den 24sten Julij 1848, des avonds te zeven uren, ten Huize van den Kastelein TER SPILL, buiten het Kleine Poortje, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime BEHUIZING met SCHUUR, get. P 180 V, rood X 31, en daarbij behoorenden GROND, staande en gelegen aan het Winschoterdiep, buiten het Kleine Poortje te *Groningen*, op den hoek van den Weg naar de Steentilpoort.

II. Eene WONING en SCHUUR, get. P 179 V, rood X 29, met daarbij behoorenden GROND, staande en gelegen mede aldaar.

III. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 5 Bunders *Land*, gelegen bij den *Groenedijk*, in het *Stadshamrik* onder *Groningen*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 60 — 00.

IV. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 3½ Bunders *Land*, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur f 55 — 00. — Alles behoorende tot de Nalatenschappen van OLFERT en REINA JACOBS.

Om te aanvaarden de perceelen 1 en 2 dadelijk na den toeslag, de perceelen 3 en 4 op den 12den November 1848.

De perceelen 1 en 2 te bezien Zaturdag vóór en op den Verkoopdag, van 2 tot 5 uren.

, Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG, den 28sten Julij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein R. ABELS, te *Haren*, publiek worden verkocht: De **TIENDE** der **VRUCHT** van **1848**, van al het GEZAAI in het Karspel *Onnen*, onder de Gemeente *Haren*.

, Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG, den 24sten Augustus 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het *Huis de Beurs*, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Een zeer hecht-sterke **STOOM-OLIE-, PEL- en KORENMOLEN**, get. P 236 V, met daaraan verbondene ruime TURFLOODS en STALLING; voorts met de Noordzijde daarnevens staande ruime HEEREN BEHUIZING met derzelver TUIN, groot ZAADPAKHUIS, get. P 237 V, en twee KNECHTENWONINGEN, get. P no. 238 en 239 V, benevens het achter deze Gebouwen gelegene vol eigen GROENLAND, groot ongeveer 2 Bunders; alles staande en gelegen aan het Winschoterdiep, buiten het Kleine Poortje, onder *Groningen*, met den bij deze Fabrijk behoorenden kompleten INVENTARIS.

II. Ongeveer 1 Bunder vol eigen GROENLAND, gelegen Zuidzijde van de Landerijen, onder het voorgaande perceel omschreven, hebbende deze Landerijen en Fabrijk uitvaart door de Olieslagerssteeg naar den Oosterweg.

III. Twee VEENPLAATSEN, gelegen aan het Boerediep op het *Stads Kanaal*, onder de Gemeente *Wildervank*, gedeeltelijk aangesneden, bekend als Stadsgrond, onder de nos. 45 en 46, met de daarop staande ARBEIDERSWONING en TURF, bij het Kadaster bekend Gemeente *Wildervank*, Sectie E no. 79, 79bis en 82, te zamen groot 25 B., 76 R. en 20 E.

Alles toebehoorende aan de Firma MODDERMAN en COMP.

Om te aanvaarden perceel 1 en 3 op den 1sten September 1848 en perceel 2 op den 12den November 1848.

Voor Gegadigden, niet te *Groningen* wonende, zal perceel één dagelijks, des voormiddags van 10—1 uur, te bezien zijn; overigens zal de bezigtiging plaats hebben daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uren. Alles op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

HEDEN NAMIDDAG,

te twee uren, zal het RESTANT der nog voorhanden zijnde **MANUFAKTUREN, ENZ.** *à tout prix*, verkocht worden bij GIEZEN, te *Helpman*.

FIRMA **Steen & Comp.**

HOUTVEILING,

onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG, den 22sten Julij 1848, des voormiddags te 11 uren, ten Huize van de Weduwe F. VAN DER BOOGH, te *Appingedam*, van eene aanzienlijke partij van verschillende Havens aangevoerde MAATS- en OVERMAATS VUREN BALKEN, JUFFERS, KOLDERS, EIKEN STOLPEN, DEELEN, ENZ.; — alsmede eene partij OOSTZEESCHE VUREN en GREENEN BALKEN.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

BOELDAG van KOREN,

op WOENSDAG, den 26sten Julij 1848, des namiddags te twee uren, op de Plaats van de Erven wijlen HENDERICUS MULLER, te *Scheemda*, van 7 B. **HAVER**, 4 B. **TARWE**, 3 B. **BOONEN**, 3½ B. **AARDAPPELEN** en 5 B. **NAWEIDE**, — zijnde het Koren geschikt om te Water af te voeren.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

Ruim 20 Bunders

op Wortel staande **HAVER** zal op WOENSDAG, den 26sten Julij eerstk., des namiddags te 3 uren, door Mr. C. DE RANITZ publiek in Perceelen te Koop worden gepresenteerd op de Landerijen van N. WIJS BOLT, om en bij het TOLHUIS aan de Drentsche Laan, onder *Hoogkerk*.

, Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ten verzoeke van WIERT JACOBS EELSEMA, te *Eelshuis*, onder *Siddeburen*, in het openbaar te verkoopen:

Plus minus 2 Bunders ROGGE, 2 Bunders TARWE, 10 Bunders HAVER, 5 Bunders BOONEN en 18 Bunders NAWEIDE.

Deze Verkoop zal zijn op ZATURDAG, den 29sten Julij 1848, des namiddags te twee uren, bij Verkoopers Behuizing, te *Wagenborgen*.

De ondergeteekende maakt aan zijne Land- en Stadgenooten bekend, dat hij alhier heeft opgerigt eene

TABAKSFABRIJK en een' KRUIDENIERSWINKEL,

en steeds voorzien is in alle soorten van **PORTORICO** en **MARYLAND TABAK**, alsmede van **KRUIDENIERSWAREN** en **STERKE DRANKEN**, waarin hij zich minzaam aanbeveelt; zullende hij, door eene civiele en prompte bediening, zich de gunst van zijne Begunstigers trachten waardig te maken.

WARFFUM, 19 Julij 1848.

J. N. DUSSELDORP.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **TABAKSINSTRUMENT** of ook eene **ORANJESCHIL-SNIPPELMACHINE** met derzelver TOEBEHOOREN. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

IEMAND, genegen zijnde in eene *voordeelige* en *gevestigde* **AFFAIRE**, waarmede men van minstens **10** pCt. WINST bewijs kan geven, deel te nemen en daartoe een KAPITAAL van ongeveer f **20,000** kan aanbrengen, vervoege zich, onder de letters N O, aan het BUREAU dezer COURANT.

Iemand, niet meer dan p. m. f **10,000** kunnende aanbrengen, kan een AANDEEL, naar evenredigheid van het Kapitaal, in de Affaire bekomen.

In eenen WINKEL in LAKENS en andere MANUFAKTUREN in *Groningen* wordt gevraagd, om liefst spoedig in dienst te treden: Een **JONGELING**, die vlug kan REKENEN en SCHRIJVEN en van volkomen goed zedelijk Gedrag.

Adres, onder letter M, met eigenhandig geschrevene *franco* Brieven aan het BUREAU DEZER COURANT.

TeGroningen, bijC.M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.